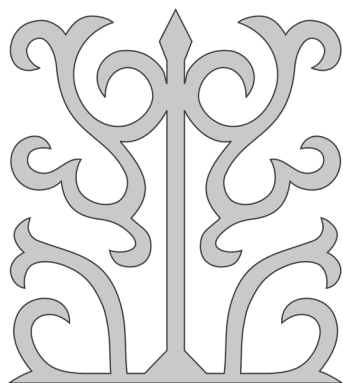

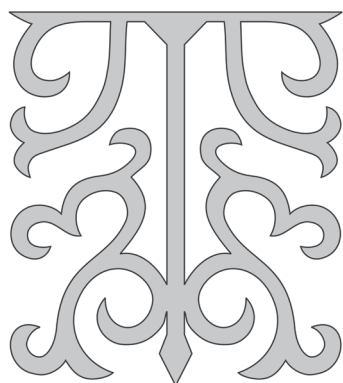

ЯХЬЯЙ
ХОЗА КХАЪ

Иийсас бена,
Яхьяс дIаязбаъ
Хоза Кхаъ

Библена таржам дара Институт
Москва 2021

Иийсас бена, Яхьяс дІаязбаъ Хоза Кхаъ

Электронни форматах дола укх кинижка
таржам Библиена таржам дара йолча
Института сайта чу да укх адресах:
<http://ibt.org.ru/ru/media?id=ING>

ISBN 978-5-93943-297-9

© Институт перевода Библии, 2021

Хьамсара дешархой!

Шоана хьалхашка ба «Иийсас бена, Яхьяс дIаязбаь Хоа Кхаь». Инжила чудоагIача кинижкайх цаI да из. Инжил, Товратацеи Забурацеи цхьана укх дунен тIа эггара чоагIагIа дешаш долча кинижка – Библиена, чудоагIаш да.

«Инжил» Iарбий дош да, желтий (грекий) «Евангелие» яхача дешах хьадоагIаш, из да «Хоа Кхаь» яхилга. Иштта аьннад Иийса Масихьа Ший хьехамах. Инжила тIа дувц Иийса Масихьа вахарах а, гулакхах а, Цун хьехамех а, Цунна карахдоалаш хиннача тамашийнача хIамаех а, Из валарах а юхадийнваларах а.

Палестине хьалхарча бIаьшере хинна хIамаш да Инжила тIа дувцараш. Цу хана Палестина Рима императораша доалдеш хиннай. Цхьабакьда, цига бахаш хинна жугтий шоай ди лелабеш хиннаб, цун овла – Товрат да, Муса-пайхамарга гIолла Дала дайта дола.

Муса-пайхамара тIехьа баьхкача дуккхача пайхамараша оалаш хиннад, Дала лаьрххIа кьоабалваьр ва везаш ва аьле, кьинош дирах а, Юажалах а нах кIалхара бахара. Дукхача хана денз динах доаллаш хьадоагIача халкъа хьал чоалхане эттача хана зIамигача Палестина-мехкара Бейт-Лехьем оалача шахьаре наха дукха сатийса вола Иийса Масихь ваьв – Иисус Христос (Христос – желтий метгала «Дала Кьоабалваьр»).

Инжила Кхаь – хIара сага бола кхаь ба, миччахьа вахаш из вале а, моллагIа мотт бувцаш из вале а. Кераста ди лелабечарна цар дина керттера кинижка да из.

Бусалба наха а деза да из, хІана аьлча, Ийса-пайхамар цар везагІчарех лоархІ, Муххьамад пайхамар дІаваьлча шоллагІа. Цул хьалха хинна Яхья пайхамар а, цун нана Марем а дукхаза хьоахабу КъурІана тІа.

Шун бе доаллача Инжила цхьан даькьа автор ва Ийсай викалех цаІ хинна Зевада воІ Яхья. Шийна тІехьа а овттаргболаш, Ший мурдаш а викалаш а хургболаш Ийсас хержа къонахий хиннаб уж. Ийса хьехамаш де волавелча денз цунца хиннав Яхья. Цо дІаяздаьр шийна бІаргадайнар да. Хетаргахьа, Яхья хьалхара бІаьшере чакхйоаллаш веннав. Ший кинижка, хетаргахьа, ше къавелча яздаьд цо. «Ийсас бена, Яхьяс дІаязбаь Хоza Кхаь» Инжил кинижка кхьча доакьошта юкье эргаш ба, Ийсас деш хиннача хьехамий сина оагІонна а, дуне КІалхардоаккхар Ше хиларга хьежжа Ийсас леладаьча хІамашта а къаьстта теркам беш хиларца.

2005-ча шера Библиена таржам деча Институту гІалгІай меттала арахийцар «Лукас бена Хоza Кхаь» яха кинижка (юхакепатехад 2007-ча шера). 2015-ча шера кепатехад Юнус-пайхамарахи, Руфихи, Эстарахи дола кинижкаш. 2018-ча шера арахийцар Доладалар а Сулейма-пайхамара кицаш а. Электронни форматах дола цу кинижкай таржамаш Библиена таржам дара йолча Института сайта чу да укх адресах: <http://ibt.org.ru/ru/media?id=ING>. Цу кинижкай аудиозапись а я цу сайта чу.

Библиена таржам дара йолча Институту баркал оал таржам даьрашта, редакторашта, Деза Йоазоний ер ши кинижка гІалгІай меттала арадаккха новкъостал мел даьрашта.

Библиена таржам дара Институт

Иийсас бена, Яхьяс дАязбаъ Хоза Кхаъ

Дешхьалхе

Ер Хоза Кхаъ язбаър ва Яхья, Иийсайна эггара гаргагА хиннача викалех цаI вола, Иийсайна къабст-та дукхагА везаш хиннав аьнна шийх язьдаъ вола. Иийсай 12 викалах цаI ва из, Иийсайх тешаш хилар бахъан долаш вожаш боабеча хана ца вувш виса. Къаваллалца ваъхав из. Ер Хоза Кхаъ вож Хоза Кха-аш язьдаъчул тЕхьягА язбаъб.

Иийсас бена, Яхьяс дАязбаъча Хозача Кхаъа чулоа-цам кЮарга ба. Цу тIа авторо белгалду, Иийса Даъла хоадаргдоаца Дош хилар, Из саг а волаш наха юкъе ваъхалга. Книжка тIа яххача бесса, из Хоза Кхаъ язбаъб из бешараш тешаргболаш, Иийса – Масихъ хинналга, воагIаргва аьнна КIалхардоахаргдар хин-налга, хIаъта Цунах шоаш тешар бахъан долаш цар бакъдола вахар хургдолаш, цIаккха а хоадаргдоаца вахар (20:31).

Кинижка дIадолалуш (1 корта) хьагойт, Иийса – хадаргдоаца Даъла Дош хилар, дунен тIа а вена наха юкъе вахаш хилар, иштта дувц Цун викалаш а болаш эггара хьалха Цунна тЕхьяэйттача цхьацаболча нахах. Цул тЕхьягА Хозача Кхаъа хьалхарча дакъе

(2-12 кортош) дувц Гийсас гойташ хинна тамаший-на тайп-тайпара хАмаш. Цу тамашийнача хАмаша хьагойт Гийса – КАлхардоахаргдар волга, иштта хьех Цун болх а. Цу дакъа тАа цхьацабараш Гийсайх тийша, Цун викалаш хул, кхыбараш Цох ца тешаш Цунна духьала лелаш ба.

Йоазон 13-17 кортош тАа Ше лоацача бийсан Ший мурдашца Гийсай кЮарга къамаъл хиларах дувц. Ше жАаргах дАтохале Цо уж кийчбеш а, цар дог ураотгадеш а дола къамаъл даьд. Йоазон тЕххъара кертош тАа Гийса лацарах а, Цунна кхел ярах а, Из жАаргах дАтохарах а, Из юха дийнваларах а, Ший мурдашта хьалхашка Из оттарах а яздаьд.

Яхьяс йоах, Гийса Масихъага гЮлла дола хадарг-доацача вахара совгАт, хАанз хьа а дена, Гийса никъ а, бакъдар а, вахар а хиларах тийшачарга кхоачаргда. ХАара дийнахъара хАмаш: хий, маькх, сердал, Ю, цун устагГий, комсий гейдолг, цун сом – сина лакха мах бола хАмаш санна гойтад Яхьяй йоазон тАа.

Яхьяс хьагойт, дукхагГча дакъе Исрабила халкъа дин кхоачашдеш Гийса хилар. Из – Исрабила халкъан де ца мега нах Даьлаца вАшагГкхеташ дола керда Даьла цАа да, Даьла эГазленах нах кАлхара боаха Пасахь оалача цАйна лаьрхАа Гаьхар ба, сиглара бакъйола маькх я, наьха вахаре дика овлаш товсаш йола бакъйола комсий ткъовро я.

Укх Хозача Кхаъа тАа Гийсас каст-кастта дувц Ший «сахъатах», вешта аьлча, Ше лергволча а юха дийнлургволча а ханах, Ше сийлахь хургволча ханах санна, хАана аьлча, цу хана Цо гойтаргда, мел сийлахь-боккха ба Ший безам, къахетам, низ.

Дешах адам хилар

- 1** ¹ Юххъанца Дош* дар.
 Из Дош Даьлага дар.
 Из Дош Даьла дар.
- 2** Из Дош юххъанца Даьлага дар.
- 3** Деррига а цу Дешага гЮлла кхеллар,
 Из доацаш кхеллачох цхьа хАама а кхелланзар.
- 4** Дахар Цунна чухь дар,
 из дахар адамашта сердало а яр.
- 5** Из сердало боадоне къегаш я.
 Боадоно из сердало эша а йинзар**.

⁶ Дала цхьа саг вайтар, цун цИ Яхья яр. ⁷ Из цу Сердалонна тешалде венавар, цунга гЮлла цу Сердалонах масса а дола адам тешийтар духьа. ⁸ Яхья ше Сердало яцар, хАьта Сердалонна тешалде вайтавар из.

- 9** Из бакъйола Сердало дунен чу йоагIаш яр,
 Цо моллагIа адам сийрда а доаккх***.

- 10** Дунен юкъе дар из Дош,
 Цунга гЮлла дуне а кхолладалар,
 амма дунен чура адамашта Из дайзанзар.

* 1:1 Укхаза Яхьяс Гийсайх «Логос» йоах. Из грекий дош да. Грекий меттала «логос» яха дош дукха маАанаш долаш да. Цхьа маАан «дош/къамаьл» да. Вож маАан «хьаькъал/уйла» да. КхоолагIдар – дунен тIа мел дола деррига хАама шоайла цхьана лоаттадирца дика лостам бар да. ДиълагIдола маАан – Даьлеи дунеи вIашагIхотташ бола бувзам ба. ХАьта вай Юяьздаь Даьла дош дувце, Цун дош Из ше а Цун уйлаш а наха йовзийташ бола никъ ба. Цул совгIа, Даьла дош – цхьа моллагIдола дешаш дац. Цун дош / Цун дешаш низ болаш да. Дала ер дуне а дешаца/дешашца хьакхеллад.

** 1:5 Укх деша цхьаькха маАан а да: кхетайинзар.

*** 1:9 Е иштта: «Из бакъйола сердало яр, моллагIа дунен чу доагIа адам сийрда а доаккхаш».

- 11 Ший мехка вера Из,
хАьта шийчар а Из тIаийцанзар.
- 12 ХIаьта Ше тIа а ийца,
Шийх тешаш болчарна массарешта
Даьла бераш хила бокъо ялар Цо.
- 13 Уж, е цIийх а, е дегIа лоIамца а,
е сага лоIамца а боацаш, Даьлах хинна ба.
- 14 Дешах адам а хилар,
Из адамашта юкье Iеш а дар.
ТIаккха тхона яйра,
Дас Ший цаI мара воацача ВоIа енна сийле.
Из Даьла беркатах а бакъдолчох а виза вар.
- 15 Яхьяс Цунах лаьца тешал а деш кхайкадир: «Ер
ва аз шоана вийцар: „Сол тIехьа ВоагIар, сол лакхара
а хинна, дIаэттав, хIана аьлча, Из сол хьалха а во-
лаш вар“».
- 16 Из бакъдолчох а Даьла беркатах а виза воландаь,
вай хьаэцар Цунгара берката тIехьа беркат.
- 17 ХIана аьлча, Товрат Муса-пайхамарага
гIолла дар,
хIаьта Даьлера дола беркат а бакъдар а Iийса
Масихьага гIолла дена да.
- 18 Даьла цхьаннена а цIаккха а вейнавац.
ХIаьта Ший Даьца волча,
цаI мара воацача ВоIо денад вайна Даьлах дола
бакъдар, Из вайна вовза а вовзийташ.

Яхья-пайхамаро Iийсайх лаьца тешал дар

19 Ерушалайимера жугтий дина кулгалхоша байтача
дина даьша а Леви цIи йолча тайпан Даьла ЦIагIа
болх беш болча наха а Яхьйяга хаьтгар: «Хьо ма-
лав?» – аьнна. 20 Яхьяс иштта тешалдир, ший деша
тIера юха а ца воалаш, мадарра дIа а оалаш: «Со
Масихь вац».

²¹ Цунга юха а хаьттар: «ХАьта хьо малав? Эли-ЯхЮ-пайхамар вий хьо?» — «Из а вац со» — «ТПаккха ва веза пайхамар* ва хьо?» — «Вац», — аьнна жоп делар Яхьяс.

²² ТПаккха цар аьлар Яхьяйга: «Хьо малав дувца тхона, тхоаш хьона тАдайтачарна жоп далара. Хьайх лаьца фу оал Ia?»

²³ Яхьяс жоп делар ЕшаI-ЯхЮ-пайхамара дешашца:
«Яьссача аренгахьа кхайкачун оаз я со:
„Везача Аьлана хьалхара никъ нийсбе“».

²⁴ Цкьа Яхьяйна тАбахкийтараш фарушхой бар.
²⁵ ТПаккха цар хаьттар Яхьяйга: «Хьо е Масихь а ца хилча, е Эли-ЯхЮ а, е ва веза пайхамар а воаццашехь а, нах хи чу хIана лувчабу Ia?»

²⁶ Яхьяс жоп делар царна: «Аз шо хи чу лувчаду. Амма шоана юкье латташ Хьанехк ва, шоана вовзаш воацаш.

²⁷ Из сол тIехьа воагIаш вале а, со Цунна маьче бахтараш хьадаста а хьакъ долаш вац».

²⁸ Из дар Ярден-хин дехьа оагIора йолча Бейт-Iания оалача моттиге, Яхьяс нах хи чу лувчабора цигача.

Даьла Iaьхар

²⁹ ШоллагIча дийнахьа, шийна тIавоагIа Iийса бIаргавайна, Яхьяс аьлар: «Хьажал, Ер Дала, укх дуненчара адамий кьинош тIа а лаьца, уж дIадахьа байта Iaьхар ба.

³⁰ Ер ва аз Шийх лаьца аьнна: „Сол тIехьа воагIаш вола Саг сол а лакхагIа ва, хIана аьлча, Из сол хьалха волаш вар“. ³¹ Сона а вайзанзар Из. Амма Из исраилхошта вовзийта венавар со, нах хи чу лувчабеш».

³² Яхьяс тешал деш аьлар: «Сона Даьла Са дейнад кхокхан сибате сигалара десса, Из Са Цунна тIадисар.

³³ ХIанззалца сона а вайзанзар Из, амма со нах хи чу

* 1:21 Укхаза вувцар ва Мусас хьехаваь, исраилхошта Дала вайтаргва аьнна вола пайхамар.

лувчабе вайтача Дала аьлар сога: „Даьла Са а десса, Из Шийна тГадесса Иеш хилар дайнар хургва хьона Цу Даьла Синца адамаш лувчадеш вар“. ³⁴ Из сона да а дайра, аз тешал а ду Из Даьла ВоI хилар».

Иийсайна духьалара мурдаш

³⁵ Из хиннача шоллагIча дийнахьа Яхья юха а латташ вар ший мурдех волча шиннеца. ³⁶ ТIехвоалача Иийсайга а хьежа, Яхьяс аьлар: «Ер ба Даьла Iаьхар».

³⁷ Цун уж дешаш хеза Яхьяй ши мурд Иийсайна тIехьаэттар. ³⁸ Юха а хьежа, уж ши мурд Шийна тIехьаваогIалга дейна, Иийсас хаьтгар царга: «Шоана фу эш?»

Цар аьлар: «Рабби*!» (Из «Устаз» яхилга да), «Хьо мичахьа Иеш ва?»

³⁹ Иийсас цу мурдашка аьлар: «Соца дIа а даькке, хьежа».

Мурдаш Цунца бахар. Царна дайра Из мичахьа вахаш ва. Из ди Иийсайца даьккхар цар. ДиьлагIа сахьат дар цу хана.

⁴⁰ Яхьяй дешаш а хеза Иийсайна тIехьаэттача шиннех цаI Андреас вар. Из вар ШимIон-Кефай воша. ⁴¹ Андреаса цу сахьте ший воша ШимIон хьа а леха, аьлар цунга: «Тхона Масихь кораваьв». (Из «Дала лаьрххIа Кьоабалваьр» яхилга да.)

⁴² Андреаса ший воша ШимIон Иийсайна тIавоолавир. Иийсас, ШимIоне хьежа, аьлар: «Хьо Яхьяй воI** ШимIон ва-кх. Хьох хIанз „Кефа“ аргда». (Из «чхар» яхилга да.)

Филиппах а, Нетаниелах а Иийсай мурдаш хул

⁴³ ШоллагIча дийнахьа Иийсайна Галил-мехка ваха лайра. Иийсас Филипп хьа а леха, цунга аьлар: «Сона тIехьаотта».

* 1:38 Рабби – жугтий дина хьехархо.

** 1:42 Цхьадолча йоазонаш тIа: «Юнуса воI».

⁴⁴ Филипп а вар Андреаси Кефаи хъаваьннача Бет-Цайда-шахьарера. ⁴⁵ Нетаниел хъа а леа, Филиппа аьлар цунга: «Мусас Товрата тIа яьздаьр а пайхамараша даьча йоазонаш тIа а вийца хиннар кораваьв тхона. Из ва Юсуфа воI Ийса, НацIрат-шахьарера хъаваьнна вола».

⁴⁶ ТIаккха Нетаниела аьлар: «НацIратера цхьаккха дика хIама даьннадий-те?»

Филиппа жоп делар: «ГIо – хьо хье хъажа», – аьнна.

⁴⁷ Шийна тIавоагIа Нетаниел вайна, Ийсас аьлар: «Ер ва-кх шийца маькарло йоаца бакъвола исраилхо».

⁴⁸ Нетаниела хьаттар Ийсайга: «Со мичахъа гIолла вайзав Хьона?»

Ийсас жоп делар цунна: «Хьо инжира гаьна кIала Iеш волча хана, Филипп хьога кхайкале денз а Сона хьо вайнавар».

⁴⁹ Нетаниела аьлар Ийсайга: «Устаз, Хьо Даьла ВоI ва-кх. Хьо ва-кх исраилхой халкъа Паччахь».

⁵⁰ Ийсас аьлар цунга: «Аз хьо инжира гаьна кIала вайнав аларах тийшав хьо Сох? Кхы а цул дукхагIа гIулакхаш гургда хьона».

⁵¹ Кхы а аьлар Ийсас: «Боккъала ях Аз шуга: ДIаеллаенна сигаленаш а, Даьла малейкаш а гургда шоана хьалдувлаш а Адама ВоIа тIа Iодоссаш а*».

*Хьалхара тамашийна гIулакх – Ийсас хих
чхьагIар дир*

2 ¹ ТIаккха кхоалагIа дийнахъа Галил-мехкара Къана-юрта сагйоагIаш отгадаь той дар. Ийсай на-на а яр цига. ² Цига сагйоагIача бийхабар Ийса а, Цун

* 1:51 Якъуба цкъа гIаныхъа лаьттара сигала кхоачаш лоами байра, цу тIа гIолла лаьттара сигала хьалгухаши сигалара лаьтта Iоухаши малейкаш а долаш. (Хъажа: Доладалар 28:12.) Из лоами санна сигаленней лаьттанней юкъе бувзам беш ва Ийса а.

мурдаш а. ³ЧхьагIар кхоачаделлар, Иийсай нанас аьлар Цунга: «ЧхьагIар кхоачаденнад».

⁴ТIаккха Иийсас аьлар: «Нана, Сона тIа хIана дул Iа из Пулакх? Са ха хIанз а тIакхачаяц».

⁵ТIаккха Iуйшка Цун нанас аьлар: «Цо шоашка де аьннар деррига а де».

⁶Цига латташ кхерах яь йоккха ялх кхаба яр. Цу хIара кхаба чу езткъа – бIаь ткьо литр чуйодар. Цу чура ийца хица кулгаш дуллар цар, цу тайпара жугтий динах дар саг цIенвалар, иштта пхьегIаш а юллар цар. ⁷Иийсас Iушка аьлар: «Уж кхабаш хих хьалйиза». Цар уж тIехьяххалца хих хьалйизар.

⁸ТIаккха кхы а аьлар Иийсас царга: «Кхаба чура Iо чу а Iетте, цу чу дар тхьамадага кховдаде». Iуша из тIадихьар. ⁹Тхьамадас хих хьахиннача чхьагIарах чам баьккхар. Цунна хацар, чхьагIар мичахьара денад, из хий хьалгийцача Iушта мара хацар из. ТIаккха тхьамадас сагийоалаяьр шийна хьатIавийхар. ¹⁰Сагийоалаяьчунга цо аьлар: «Массараша цкъа хьалхагIа дика чагIар лу мала, хIаьта нах бехачул тIехьагIа вогI дар лу. Iа дика чхьагIар хIанззалца ма лоаттадаьдий?»

¹¹Иштта Галил-мехкара Къана-юрта дIадоладалар Иийсас тамашийна белгалонаш гойтар. Ший сий гойтар Цо, тIаккха тийшар Иийсайх Цун мурдаш.

¹²Цул тIехьагIа Иийса Кефар-Нахуме вера. Цун нана а, Цун вежарий а, Цун мурдаш а баькхар Цунца цига. Массехк ди а даьккхар цар цигахьа.

Даьла ЦIен коара базархой лелхабар

¹³Песахь оала жугтий деза ди тIадоагIаш дар. ТIаккха Иийса Ерушалайиме вера. ¹⁴Даьла ЦIен карте веча Цунна байра, шерч а, устагIий а, кхокхарчий а докхаш бараш. Ахчаш хувцараш а бар цу коа багIаш. ¹⁵ТIаккха мушах шод а яь, уж берригаш аралаькхар Иийсас Даьла ЦIен

коара шоай устагІашца а шерчашца а. Истолаш дІа-юха а тайса, ахча хувцарий ахча а Јолегадир Цо. ¹⁶ Кхокхарч доккачарга аьлар Иийсас: «ДІадаха ераш укхазара! Ма де Са Даь ЦІенах йохкара-эцара цІа!»

¹⁷ ТІаккха Иийсай мурдашта Деза Йоозонаш тІа яздәр дага дера: «Хьа ЦІенца болча хьогамо Са кер боагабу».

¹⁸ Цунна духьала жугтий дина кулгалхоша аьлар Иийсайга: «Ишттал хІама де Хьай карахилар гойташ йола тамашийна белгалонаш гойтаргьарий Іа тхона?»

¹⁹ Иийсас жоп делар царна: «Оаш ер Даьла ЦІа дохаде, хІаьта Аз кхаь дийнахьа хьалдаь дІаоттадергда из», – аьнна.

²⁰ ТІаккха жугтий дина кулгалхоша аьлар Цунга: «Шовз-ткьеи ялх шера хьалдетта ер Даьла ЦІа, Іа кхаь дийнахьа хьалдаь дІаоттадергда?»

²¹ Амма Иийсас Даьла ЦІенах лаьца яьхар Ший дегІах лаьца яхаш дар. ²² Иийса венначар дийнвелча, Цун мурдашта Цо аьнна уж дешаш дагадехар. ТІаккха тийшар уж Дезча Йоозонех а Иийсай дешах а.

Иийсайна деррига адам довзар

²³ Песахь дезача дийнахьа, Иийса Ерушалайиме волаш, Цо деш долча тамашийнача гІулакхий белгалонаш а яйна, дукхабараш тийшар Цунах. ²⁴ Амма Иийсас Ше цхьанна а сага вовзийтацар, хІана аьлча, Цунна уж берригаш бовзаш бар, цар дегаш гуш а дар. ²⁵ Цудухьа Иийсайна цхьаккха сагах лаьца тешал эшаш а дацар. Цунна Шийна ховра адама чухь фуд.

Никодемос бийсан Иийса волча воагІа

3 ¹ Никодемос цІи йолаш цхьа саг вар. Жугтий кертерча кхетачен доакьашхо вар из. ² Цо, цхьан бийсан Иийса волча а вена, аьлар Цунга: «Устаз! Хьо Дала вайта устаз волга хов тхона. ХІана аьлча шийца Даьла ца хилча,

цхьаннена а гойталургьяц уж Іа гойташ йола тамаший-на белгалонаш».

³ Ийсас жоп делар цунна: «Боккъала ях Аз хьога, саг юха шозлагІа* малха ца ваьлча бІаргагургьяц цунна Даьла Паччахьалкхе».

⁴ Никодемоса аьлар Ийсайга: «Цкъа къавенна саг мишта варгва малха? Могаргдий цунна шозлагІа наьна керахь ваьнна малха вала?»

⁵ Ийсас жоп делар: «Боккъала ях Аз хьога, нагахьа санна адам хих а Даьла Синах а малха ца даьлча, тІалоацалга дац цунна Даьла Паччахьалкхе. ⁶ Сагах мара саг хьахилац, хІаьта Даьла Синах хьахул са. ⁷ Хьо цец ма вала Аз хьайга аьнначох: „Шун шозлагІа малха довла деза“, – аьнна. ⁸ Даьла Са мух санна да. Из шийна ловчча гІолла лел. Миха гІар хезача, из мичахьара боагІа а, мичахьа бода а хац.** Иштта хул хІара Даьла Синах кхеллар а».

⁹ «ТІаккха из мишта хила йиш я?» – хаьттар Никодемоса Ийсайга.

¹⁰ Ийсас жоп делар цунна: «Хье исраилхой устаз воллашехьа из а хац-кх хьона? ¹¹ Боккъала ях Аз хьога, оаха тхоашта ховр дувц, тхоашта дайначоа тешал а ду, хІаьта оаш тха из тешал тІа а эцац. ¹² Аз шоашка лаьтта долчох аьлча а шо ца тийшача, сигаленашка долчох лаьца дийцача мишта тешаргда шо? ¹³ Цхьаккха а хьалваьннавац сигала, сигалара Ювесса Адама ВоІ мара. ¹⁴ Яьссача аренашка волаш Муса-пайхамаро хьалгаьйдаьча лехьа сурта***

* 3:3 Е иштта: «Даьлагара». Из да 3:7.

** 3:8 Е иштта: «Даьла Са доахаш да, Шийна ловчча, Цун оаз а хьахоз, бакьда ховш дац мичахьара хьайоагІа, мичахьа йода».

*** 3:14 Исраилхой яьссача аренца лелача хана лехьаша царгаш етташ дуккхабараш леш хиннаб царех. ТІаккха Дала аьннад Мусайга боарзах хьабаь лехь бекъа тІа ДІачІоагІа а бай хьальюттабе, аьнна. Цунах бІарг мел техар тоалуш хиннав.

тарра Адама ВоІ а ва хьалваьккха хила везаш*, ¹⁵Цунах тийшарий хадаргдоаца вахар хургдолаш».

¹⁶ХІана аьлча Ший цаІ мара воаца ВоІ дІаваллал дез Далла ер дуне, моллагІа а Цунах тийшар хІалак хургвоацаш, хадаргдоаца вахар цун хургдолаш. ¹⁷Дуненна кхелъе вайтавац Дала Ший ВоІ, хІаьта Цунга гІолла дуне кІалхардалийтара вайтав. ¹⁸Цунах тийшачунна кхелъяц. ХІаьта Цунах ца тийшачунна кхелъяьй, из Даьла цаІ мара воацача ВоІах ца тешар бахьан долаш. ¹⁹Кхел иштта я: дунен чу сердал ений, бакьда наха боадо йийзар сердалал дукхагІа, хІана аьлча, цар гІулакхаш во доландаь. ²⁰ХІана аьлча во дечунна хІаранена а сердал гоама я, из сердалонга а водац, ший во гІулакхаш гуча ца далийтара. ²¹ХІаьта Даьлах долча бакьдолчунца вахаш вар сердалонга вода, ше деш дола гІулакхаш Даьла гІонца деш хилар гойтар духьа.

Иийса а, Яхья-найхамар а

²²Цул тІехьагІа Иийса а, Цун мурдаш а ЕхІуда-мехка баьхкар. Уж цига нах хи чу лувчабеш сайцар. ²³Цу хана Яхья а вар нах хи чу лувчабеш. Шалейм оалача моттига гаьна йоацача Іайнун-юрта дар из. Цига алссам хий дар, цудухьа нах Яхья волча хьабоагІаш а бар, цо уж хи чу лувча а бора. ²⁴Цу хана Яхья набахта чуволланза вар. ²⁵Яхьяй мурдаштей, жугтий дина кулгалхочуннеи юкье кьовсам хилар. Из кьовсам баьлар хица цІенал яра хьаькьехьа дино тІадиллачох. ²⁶ТІаккха Яхьяйна тІа а баьхка цар аьлар: «Устаз, хьо Ярдена вокха оагІорахьа волаш, хьоца хинна вола, Іа Шийна тешал даьр а ва-кх нах хи чу лувчабеш. ХІаьта массадола адам Цунна тІаухаш да».

²⁷Яхьяс жоп делар: «Адамо хІама шийна тІалаца йиш яц, нагахьа санна из цунна сигалашкара Дала денна дече.

* ^{3:14}ЖІарга тІа хьалваьккхар, цул тІехьагІа сигала а хьалвоаккхаргва.

²⁸ Шо шоаш а теш дар-кх аз шуга аьнначоа: „Со Масихь вац. Со Цунна хьалхара никъ кийчбе вайтав Дала“.

²⁹ Нускал доаладаьр ва саг йоалаяьр. ХІаьта саг йоалаяьчун хьоалчагІа дІахьош вола, уллув латта доттагІа, цунга ладувгІаш чІоагІа гІадвода саг йоалаяьчун оаз хезача. Из са хозахетар хІанз кхоачашхиннад. ³⁰ Из везагІа хила веза, хІаьта со лохагІа хила веза».

³¹ Лакхера ЈовоагІар массарел а лакхагІа ва. Укх лаьттара ваьннар, лаьтгара ва. Цо лаьттара валарах дувц. ХІаьта сигалара венар массарел лакхагІа ва. ³² Шийна дейначох а, хезачох а тешал ду Цо, хІаьта Цунна тешалаш цхьанне а тІаэцац. ³³ Цун тешал тІалаьцачо, ше махьар тохарца чІоагІду Даьла бакъхилар. ³⁴ Ше Дала Вайтачо Даьла дешашца дувц, хІана аьлча, Дала боарам боаццаш лу цунна Ший Са. ³⁵ Даьна Ший ВоІ веза. Цо масса а хІама Ший ВоІа кара дІаденнад. ³⁶ ВоІах тийшачунна хадаргдоаца вахар да. ХІаьта ВоІага ла ца дувгІачунна цІаккха гургдац из вахар, амма Даьла эгІазло а йолаш я цунна тІехь.

Іийса а шомронхой кхалсаг а

4 ¹ Фарушхошта хайра Іийсайна тІехьалатта мурдаш а Цо хи чу лувчабу нах а Яхьяйчарел дуккхагІа болга. ² ХІаьта нах хи чу лувчабар Іийсас Ше дицар, из Цун мурдаша дора. Шийх фарушхоша дувцар дІахайча, ³ Іийса ЕхІуда-мохк бита, юха а Галил-мехка вахар. ⁴ ТІаккха Шомрон-мехка гІолла чакхвала везар Цун. ⁵ Иштта Іийса Шомрон-мехкарча Сихар оалача шахьаре кхоач. Якъуба ший воІа Юсуфа деннача лаьтта юххе яр из шахьар. ⁶ Ци-га Якъуба гІув яр. Иштта никъ а баь, кІаьд а венна, цу гІувна юххе вагІар Іийса. Из ди юкье даха ха яр.

⁷ Цу гІувчара хий хьаэца цхьа шомронхой кхалсаг ера. Іийсас аьлар цунга: «Мала хий да Сона».

⁸ Цу хана Іийсай мурдаш яа хІама эца шахьаре бахабар.

⁹ Шомронхоцо Іийсайга аьлар: «Хье жугте воллашехь а,

согара шомронхочунгара хий хІана дех Іа?» (Цу хана жугтий а шомронхой а шоайла къамаъл доагІаш бацар.*)

¹⁰ Іийсас жоп делар цунна: «Дала даь совгІат хъайна довзаре, хъайгара хий дехар малав а хьона ховре, Іа Іайха а дехаргдар Цунгара хий. ХІаьта Цо хьона дийна дола хий** лургдар».

¹¹ ТІаккха цу кхалсага аьлар: «Аьла, Хьа из хий хьа-эца пхьегІа а яц, хІаьта ер гІув кІоарга а я. Мичара да Хьога дийна хий? ¹² Вай даьл Якъубал*** лакхагІа ва Хьо тІаккха? Цо ше а, цун къонгаша а, цун хъайбаша а хий мийнна йола ер гІув тхона енна волча?»

¹³ Іийсас аьлар цунга: «Ер хий меннар юха а хьоглургва, ¹⁴ хІаьта Аз шоана луш дола хий менна хІаравар цІаккха а хьоглургвац. Амма Аз лургдола хий сага чухь, хадарг-доацача вахаре додача хин хьаст а хинна дІаоттаргда».

¹⁵ Кхалсага аьлар Іийсайга: «Аьла, да сона из Іайха дувца хий, со хьога ца хилийтара а, со укхаз а ер хий да аха езаргйоацаш».

¹⁶ Іийсас кхалсагага аьлар: «Яле, хьавеха хъай мар, юха а хъайола укхаз».

¹⁷ Кхалсага жоп делар: «Са мар вац».

Іийсас аьлар: «Нийса ях Іа хъай мар вац. ¹⁸ ХІана аьлча хьа пхи мар хиннав, хІаьта хІанз хьоца Іеш вар хьа мар вац. Из нийса аьлар Іа».

¹⁹ ТІаккха кхалсага аьлар: «Аьла, гу сона Хьо пайхамар хилар. ²⁰ Тха даьша Іибадат даьд укх лоам тІа, хІаьта оаш, жугташа, из Іибадат де деза моттиг Ерушалайиме я хь».

* 4:9 Е иштта: «Цу хана жугтий шомронхошца цхьан пхьегІачура хІама юаш бацар».

** 4:10 «Дийна хий» яхача дешай маІан да «вахар луш дола хий» а «додаш дола хий» а (Іамашка сеца латтар а доацаш). Іийсай дешаш наха харцахьа кхетадеш хилара дола къаьгга масал да ер.

*** 4:12 Е иштта: «тха даьл Якъубал».

²¹ Иийсас аьлар цунга: «Тешалахь Сох, кхалсаг. ТПайоагIаш я из зама, адамаша шоаш Даьна ду Ибадат е укх лоам тIа а е Ерушалайиме а де ца дезаш, массанахьа де мегаргдолаш. ²² Шоана шоашта а ма дарра хац, оашош Хьанна Ибадат ду. ХIаьта тхона хов оаха Хьанна Ибадат ду, хIана аьлча, кIалхардовлар жугташкара ма дий. ²³ Амма тIайоагIаш я из зама, тIаена а яьнний из, шоаш боккьала Даьна Ибадат деча наха, синца* а бакьдолчунца а Ибадат деш. ХIана аьлча иштта Ибадат дераш лох Шийна Дас. ²⁴ Даьла Ше а Са да. Цудухьа Цунна Ибадат деш болчар синца а бакьдолчунца Ибадат де деза».

²⁵ Кхалсаго аьлар Цунга: «Сона хов Масихь воагIаргва». – (Из Дала лаьрххIа Кьоабалваьр яхилга да). – «Ше веча, Цо деррига хьехаргда тхона».

²⁶ Иийсас аьлар: «Хьоца къамаьл деш вола Со ва-кх».

²⁷ Цу хана Цун мурдаш хьабаьхкар. Уж цецбайлар, Иийсас кхалсагага къамаьл деш шоашта дайча. Дале а мурдех цхьанне а хаьттанзар Цунга: «Хьона фу лов?» е «Iа сенах лаьца къамаьл ду цу кхалсагаца?» – аьнна. ²⁸ ТПаккха ший хий кхухьа кхабилг а йита, шахьаре а яха, цу кхалсаго нахага аьлар:

²⁹ «Довле, хьажал, аз сайна мел даьчох лаьца сога дийцача Сагага. Масихь-м вац-те Из?»

³⁰ Шахьарера ара а байнна, уж нах Иийсайна тIабахар.

³¹ Цу хана мурдаша дехар дир Цунга: «Устаз, хIама я Iа», – аьнна.

³² ТПаккха Иийсас аьлар царга: «Шоана фуй ца ховш йола яа хIама я Сога».

³³ ТПаккха мурдаша вIаший аьлар: «Цхьанне яа хIама енна-те Укхана?»

³⁴ Иийсас аьлар царга: «Са кхача ба Со Вайтачун лоIам кхоачашбар а, Цун гIулакх чакхдаккхар а. ³⁵ „Кхы а цхьа

* 4:23 Е иштта: «Даьла Синага гIолла».

бий бутт баьлча, ялат хьокха ха тIайоагIаргья вайна“, – оолаций оаш? ХIаьта Аз ях шуга: шоай бIаргаш хьа а дийле, кхай тIа хьажал, ма кхийнад из ялат хIанз хьакха. ³⁶Ялат хьокхачо шийна доагIар хьаэц, хадаргдоацача ва-харе сом а гулбеш, ялат дIадийначунна а, хьокхачуна а цхьатарра хозахетар хул цох*. ³⁷ХIана аьлча нийса йоах кицо: „Цхьанне ялат дIадув, вокхо хьокх“. ³⁸Оаш шоаш къа ца хьийгача кхай тIа ялат гулде дIадахийтад Аз шо. Кхычар къахьийгар, хIаьта оаш цар къахьийгача кхай тIара ялат гулдаьд».

³⁹Цу шахьарера дукха шомронхой тийшар Иийсайх, цу кхалсага шоашта тешал а деш: «Аз мел даьр хьадийцар Цо сога», – аьнна.

⁴⁰Цудухьа Иийса волча баьхкар уж шомронхой. Цар шоайцига Iе аьнна дехар дир Иийсайга. ТIаккха Иийса шин дийнахьа царца сецар. ⁴¹Иийсай дош бахьан долаш кхы а хьалхарчул а совгIа нах тийшар Цунах. ⁴²ХIаьта цу кхалсагага цар аьлар: «Тхо тешаш да Iа аларах а доацаш, Цо дувцар хезандаь, из Саг боккъала дуне КIалхардоаккхар волга, тхо Цунах теш».

Хьакима воI тоавар

⁴³Уж ши ди чакхдаьлча Иийса цигара ара а ваьнна Галил-мехка вахар. ⁴⁴Иийсас Ше а тешалдора, пайхамарий шоаш хьабаьннача мехка сий ца делга. ⁴⁵Иийса Галил-мехка веча, галилхоша а тIаийцар Из. ХIана аьлча царна дайнадар Ерушалайиме дезача дийнахьа Иийсас даь гIулакхаш. Галилхой а бахабар цу цей долча дийнахьа Ерушалайиме.

⁴⁶Иштта Иийса юха а Галил-мехкара Къана оолача юрта вера, Ше цкъа хих чхьагIар даь хиннача моттиге. Цу хана Кефар-Нахьуме цхьа саг вар, ше паччахьа болхло волаш.

* 4:36 Е иштта: «...ялат дIадийначунна а, хьокхачуна а цхьана хозахетар хул цох».

Цун воІ цамогаш вар. ⁴⁷Ийса ЕхІуда-мехкара Галил-мехка венав аьнна хезар цу сага. ТПаккха Иийсайна тІа а вена, цу саго дийхар Цунга, шийца дІа а вена, из воІ тоавар. ХІана аьлча из воІ вала гарга вар.

⁴⁸ТПаккха Иийсас цу сагага аьлар: «Е тамашийна белгалонаш, е Іалаьматаш ца дайча тешаргдац-кх шо Сох».

⁴⁹ХІаьта цу сага дийхар Иийсайга: «Аьла, са воІ венна дІавалале тІавола!» – аьнна.

⁵⁰Иийсас аьлар цунга: «ДІагІо, хьа воІ вахаргва».

Иийсас аьннацох теша а тийша, из саг дІавахар. ⁵¹Из цІаводаш духьала боагІача цун лаьша «Хьа воІ дийна а могаш а ва», – аьлар. ⁵²Цу саго хьаттар царга: «МалагІча хана денз гІойле хила йолаелар воІа?» Лаьша жоп делар: «Селхан делкъа хана, цхьа сахьат даьлча, дагар дІадаьлар цун», – аьнна.

⁵³ТПаккха хайра виІий даьна, из шийга Иийсас: «ДІагІо, хьа воІ вахаргва», – аьннача хана хинналга. ТПаккха из саг а цун цІагІа мел бараш а тийшар Иийсайх. ⁵⁴Иштта, Ше ЕхІуда-мехкара Галил-мехка веча, шозлагІа тамашийна белгало гойтар Иийсас.

Бейт-Хьисда Іама уллув саг тоавар

5 ¹Цул тІехьагІа жугтий цхьа деза цІай дар. Ийса а вера Ерушалайиме. ²Ерушалайиме УстагІий ков оалача метте баьккха цхьа Іам бар. Цунах жугтий меттала Бейт-Хьисда оал. Цу Іаман йисте латташ бІоагІий пхи мугІ бар, тІагІолла тилла тхов а болаш. ³⁻⁴Цига дукха цамогаш нах бадар. Царна юкъе бар бІаргаш дайнараш, астагІа бараш, заІапхой.* ⁵Иштта, ткъаь барайтта шера

* ^{5:3, 4}Цхьадолча йоазонаш тІа байташ 36-4 я: «Уж хий дІа-юха хьарга хьежаш бар. Цхьайолча хана Даьла малейко, Іама чу а дахе, хий корзагІдоаккхар, цу хана хьалха хи чу ваьннар, моллагІча лазарах тоалора».

ший цамагаро хьувзавеш вола цхьа саг а вар цига. ⁶Из саг уллаш а вайна, из дукхача хана денз цамогаш волга а хайна, Иийсас хаьттар цунга: «Могаш хила лой хьона?»

⁷ХІаьта цамогаш волчо аьлар Иийсайга: «Аьла, Іамчура хий меттахь а даьнна, дІа-юха даьржача хана со цу чуваккха цхьаккха а вац са. Со хи чу вала эттача, кхывар сол хьалха воал».

⁸Иийсас аьлар цамогаш волчунга: «Хьай кІала улла хІама а ийце дІаволале».

⁹Из саг, цу сахьте тоа а венна, ший кІала улла хІама хьа а ийца, дІаволавелар. Из шоатта дийнахьа дар. ¹⁰Цудухьа жугтий дина кулгалхоша цамогарах тоавенначунга аьлар: «Тахан шоатта ди да, хьай кІала улла хІама дІаяккха бокьо яц хьа».

¹¹ХІаьта цо жоп делар царна: «Из со Тоаваьчо аьларкх сога: „Хьай кІала улла хІама хьа а ийце дІаволале“».

¹²ТІаккха цар хаьттар тоавенначунга: «Малав хьога кІала улла хІама хьа а ийце дІаволале аьнна из Саг?»

¹³ТІаккха тоавенначунна Из малав ханзар. ХІана аьлча укхаза дукхача адама юкье Иийса кьайлаваьлар.

¹⁴Цул тІехьагІа из саг Даьла Шен коа кораваь, Иийсас аьлар цунга: «ХІанз хьо лазарах тоавеннав, хІаьта кхы кьинош ма лотаделахь, хьайна кхы цул вогІадар ца хийтар духьа».

¹⁵ТІаккха цу саго, дІа а ваха, жугтий дина кулгалхошка ше Тоаваьр Иийса волга дІахайтар.

¹⁶Иийсас цу тайпара гІулакхаш шоатта дийнахьа даьд аьнна, жугтий дина кулгалхой Иийсайна тІехьабала болабелар. ¹⁷ХІаьта Иийсас аьлар царга: «Са Дас тахханалца болх бу. Аз а бу болх».

¹⁸Иийсас из аларах Из ве кхы а чІоагІагІа тІехьабайлар жугтий дина кулгалхой. ХІана аьлча шоатта ди цалархІарал совгІа, Даьлах Ший Да ва а аьнна, Ше Далла нийсса оттавир Иийсас.

ВиИий доал

¹⁹ХІаьта Иийсас жоп делар царна: «Боккъала ях Аз шуга, ВоІа Шийгара хІама дулургдац, Ший Дас даьр гуш ца хилча. ХІана аьлча Ший Дас даьр ду ВоЮ. ²⁰Даьна Ший ВоІ вез, цудухъа, Ше мел дер деррига гойт ВоІа Дас. Шо цец а доахаш, кхы а сов гІулакхаш гойтаргда Дас Цунна. ²¹ХІана аьлча Ший Дас байнараш дийн а беш царна вахар луш санна, ВоЮ а Шийна ловраш дийн а бу царна вахар а лу. ²²Адамашта тІехъ кхелъяр Ше а ца деш, деррига а Ший ВоІа дІаденнад Дас, ²³массанега а, Да лоархІача тайпара ВоІ а лархІийтара. ХІана аьлча ВоІ ца лоархІача Из вайта Да а лоархІац.

²⁴Боккъала ях Аз шуга: Са дешага ладувгІаш а, Со Вайтачох тешаш а волчунна, хадаргдоаца вахар да. Къемат дийнахъа царна тІехъа кхел а хургъяц, хІаьта Юажалгара вахарга кхаьчаб уж. ²⁵Боккъала ях Аз шуга: тІайоагІаш я из зама, тІакхаьча а яьннай, байначарна Даьла ВоІа оаз а хозаргІолаш, из хезараш дийн а лургболаш. ²⁶ХІана аьлча Ше-Шийна чухъ вахар хилара тарра, иштта Ший ВоІа а деннад Дас Ше-Шийна чухъ вахар хилар. ²⁷Из Адама ВоІ воландаь, кхелъе а бокъо еннай Дала Цунна.

²⁸Цец ма довлалаш цунах, хІана аьлча, тІайоагІаш я зама, кашамашта чухънахъа болча берригача наха Даьла ВоІа оаз хозаргІолаш. ²⁹ТІаккха арабовргба уж. Царех дика гІулакхаш даьраш дийнлургба хадаргдоаца вахар хилийтара. ХІаьта во гІулакхаш даьраш, шоашта кхел яйта юха дийнлургба. ³⁰Айса Сайгара хІама де йиш яц Са. Аз Сайна ма хазарра, кхелъю, из Са кхел бакъ а я. ХІана аьлча Аз Сайна лоІам лехац, амма Се Вайтачун лоІам кхоачашбу».

Гийсайна тешал дар

³¹ «Нагахь санна Аз-Айса Сайна тешал дой, цу тайпара тешал бакъ дац. ³² Сона тешалдер Кхывар ва. Цо Сона деш дола из тешал бакъдолга хов Сона. ³³ Оаш Яхьяйна тIа нах бахийтар, хIаьта цо бакъдолчоа тешал дир. ³⁴ Адамо даь тешал эшаш вац Со-м, амма шо кIалхардовлийтара ях Аз шуга из. ³⁵ Яхья боагаш а кьегаш а бола кIерам санна вар. ХIаьта шоана кIезига йолча хана цун сердалонга хозахетар хилар ловр. ³⁶ Амма Са тешал Яхьяй тешалал а совгIа да. ХIана аьлча Аз кхоачашдара аьнна Са Дас Сона деннача гIулакхаша шоаш тешал ду, Со Дас вайта хилара. ³⁷ Со вайтача Са Дас ду Сона тешал. Шоана-м е Цун оаз а хезаяц, е Цун сибат а дайнадац. ³⁸ Е Цун дош шун дег чу а латтац, Цо Вейтачох шо цатешандаь. ³⁹ Деза Йоазонаш тохк* оаш, оашош уж техкача хадаргдоацача вахаре шоаш кхоачаргда мотташ. ХIаьта Дезча Йоазонаша Сона тешалду. ⁴⁰ Амма шоана лац Со волча дувла, шоашта хадаргдоаца вахар хилийта.

⁴¹ Адамашкара сий дар эшаш дац Сона. ⁴² Амма Сона довз шо, шун Даьлацара безам боацалга а хов. ⁴³ Со Сай Даь цIерагIа вена воллаше а тIаэцац оаш. ХIаьта кхывар ший цIерагIа веча, из тIаэцаргва оаш. ⁴⁴ Мишта тешаргда шо, цхьанне шоай сий дича, из оаш тIаэцаш хилча? ХIаьта цаI мара воацача Даьлагара сий оаш лохац. ⁴⁵ Ма мотталаш Аз шо Далла хьалхашка бехке дергда. Шо бехке де Муса-пайхамар хургва цунга сатувсаш долча шоана. ⁴⁶ Шоаш Муса-пайхамарах тешаш хилча, Сох а тешаргдар шо, хIана аьлча, Сох лаьца яздаьдар цо. ⁴⁷ Амма нагахь санна цун йоазонех а шо ца тийшача, Са дешах мишта тешаргда шо?»

* 5:39 Е иштта: «Деза Йоазонаш тахка...»

Пхи эзар саг вузавар

6¹ Цул тЕхьягIа Галил-Іаман дехья болча берда тIа ва-
хар Ийса. Цу Іамах Тверия-Іам оал кхыча тайпара.
² Дукха адам тЕхьяэттар Ийсайна, хІана аьлча, царна
гуш дар, Цо цамогаш болчарна дарбаш деш тамаший-
на белгалонаш гойтар. ³ Гув тIа а ваьнна, цига Ший
мурдашца Іеш вар Из. ⁴ ХIаьта тIадоагIаш дар Песахь
оала жугтий цIей.

⁵ ДIахьяжача Ийсайна дайра Шийна тЕхьяэтта доагIа
дукха адам. ТIаккха Филиппага хаьттар Цо: «Уж адамаш
дузадалла олгаш мичахьара эцаргдар вай?» – аьнна.

⁶ Из Филипп зер духья аьлар Ийсас, хIаьта Цунна
Шийна ховра Ше де лаьрхIар.

⁷ «Царна хIаранена кIезиг-кIезиг олгаш кхачийта а ши
бIаь динари* ахча тоьаргдац-кх», – аьнна жоп делар
Филиппа.

⁸ ХIаьта Цун мурдех цхьанне, ШимІон-Кефай вошас
Андреаса, аьлар Ийсайга:

⁹ «Укхаза цхья зIамсаг ва, цунга мукхах даь пхи олг
а ши чкьяьра а ба. Амма цунах фу хургда укх дукхача
халкъана?»

¹⁰ ТIаккха Ийсас аьлар: «Юховшабе уж нах». Из мот-
тиг яр, хьалтIаяьнна дукха буц а йолаш. Цу тIа пхи эзар
маIа саг Юхайра, цул совгIа цига кхы а кхалнах а бераш
а дар. ¹¹ Ийсас, уж олгаш хья а ийца, Далла хоастам а
баь, дIа-хья дийкъар Юхайшачарна, иштта царна мел
деза чкьяьрий а. ¹² Нах бизачул тЕхьягIа, Ийсас Ший
мурдашка аьлар: «Юхе йисар хьагулъе, цхьаккха хIама
зехья ма дойта».

¹³ ТIаккха уж нах хIама йиъа баьлча, мукхах даьча
пхе олгах йиссацох шийтта тускар дизар. ¹⁴ Ийсас яь

* 6:7 Динари – цхьан дийнахья баьча балхах луш дар.

тамашийна белгало яйна, наха оалар: «Бокъонца, Ер ва-кх из дунен чу ва веза Пайхамар*».

¹⁵ТIаккха Иийсайна хайра, хьа а баьхка, Ше хьа а лаьца, уж Шийх паччахь ве боахкилга, тIаккха Из уж нах бита юха а гув тIа ваьлар Ше цхьаь.

Иийса хи тIа гIолла лелар

¹⁶ТIаккха сайре тIаеча, Иийсай мурдаш Iам тIа IокIалабаьлар. ¹⁷Хинкема чу а хайша, Iаман вокха оагIорахьа йолча Кефар-Нахьум оалача шахьаре баха баьлар уж. Боад кьовлабеннабар, амма Иийса хIанз а хьавенавацар. ¹⁸Хи тIа чоагIа мух баларах, корзагIа байлар. ¹⁹Иштта мурдаша хи тIа гIолла пхи-ялх километр юкъ тIехьа юташ дIаболхаш никъ бир. ТIаккха шоай хинкема тIакхоачаш гIаш хи тIа гIолла воагIача Иийсайх бIарг кхийтар цар. Уж кхерабелар. ²⁰ТIаккха Иийсас аьлар царга: «Со ва из! Ма кхера!»

²¹Иийса хинкема чу ваккха боахкаш бар мурдаш, тIаккха хинкема, цу сахьте ераш тIаболхаш болча хин йисте кхаьчар.

Нах Иийса лаха бахар

²²ШоллагIча дийнахьа Iаман вокха оагIорахьа гулбеннача наха дагадехар цаI мара хинкема цига ца хилар а, Иийса Ший мурдашца цу хинкема чу ца валар а. ХIаьта мурдаш, Иийсайх дIа а къаьста, хинкемаца шоаш дIабахар. ²³ТIаккха Везача Аьло хоастам баь олгаш наха диача моттиге, кхы а хинкемаш кхаьчар Тверия-шахьар оалача моттигера. ²⁴ТIаккха наха укхаза е Иийса а е Цун мурдаш а боацилга дайра. Уж Иийса лохаш, хинкемашка хайша Кефар-Нахьуме баьхкар.

* 6:14 Хьажа 1:21.

Ийса да вахара ялат

²⁵ ХІаьта шоаш кхаьчача Іаман духьаларча берда тІа Ийса шоашта коравича, цар аьлар Цунга: «Устаз! Хьо маца кхаьчав укхаз?»

²⁶ Ийсас жоп делар царна: «Боккъала ях Аз шуга: Шоашта тамашийна белгалонаш яйча лахац оаш Со, шоаш олгаш а диъа дизача лох. ²⁷Телхаргболча кхачана къа ма хьега. Амма шоаш хадаргдоацача вахаре кхоачадеш бола, Адама ВоІа шоашта лургбола кхача лаха, хІана аьлча, Дас-Даьлас Ше махьар тоІадарца тешал ду Цунах».

²⁸ ТІаккха наха Ийсайга хаьттар: «Мишта лела дезахьогІ тха, Далла деза гІулакхаш кхоачашдара?»

²⁹ Ийсас жоп делар царна: «Далла деза гІулакх кхоачашду Дала Вайтачох шо тешаш хиларо».

³⁰ ТІаккха цар Ийсайга аьлар: «МалагІа тамашийна белгало гойтаргья Іа тхона, из бІарга а яйна тхо Хьайх тешийтар духьа? Фу дергда Іа? ³¹Тха даьша яьссача аренашка манна яха сигален кхача биаб, яздаь ма хиллара: „Дала сигаленашкара десса ялат делар царна даа“».

³² ТІаккха Ийсас аьлар царга: «Боккъала ях Аз шуга: Муса-пайхамаро деннадений шоана сигаленашкара Іудена из ялат, амма Са Дас луш да из бакьдола сигаленашкара ІудоагІа ялат. ³³ХІана аьлча, Даьла ялат да сигалашкара ІудоагІаш, дуненна вахар луш дола ялат».

³⁴ ТІаккха наха аьлар Ийсайга: «Аьла, да тхона иштта ялат массаза!»

³⁵ ТІаккха Ийсас аьлар царга: «Со вахара ялат да. Сона тІавоагІар мецлургвац, Сох тешаш вар цІаккха а хьоглургвац. ³⁶Амма Аз аьннад шуга: Со шоана гушшехь а шо Сох тешац. ³⁷Са Дас Сона луш мелдар Сона хьакхоачаргда, хІаьта Сайна тІавоагІар Аз цхьаккха а дІаэккхавергвац. ³⁸ХІана аьлча, сигаленашкара Сай лоІам кхоачашбе венавац Со, Се Вайтачун лоІам

кхоочашбе венав. ³⁹Со Вайтачун иштта лоІам ба: Цо Сайна беннарех Аз цхьаккха а воавинзар, амма тІеххьарча дийнахьа уж Аз дийнбир. ⁴⁰ХІана аьлча, Са Даь лоІам ба ер а, Со ВоІ хилар а гуш, Сох тийшар хадаргдоацача вахаре кхачар. Дийнверг а ва Аз из тІеххьарча дийнахьа».

⁴¹«Со сигалара Јодесса ялат да», – Іийсас аларах, Цунна раьза боацаш, яппараш е болабелар жугтий. ⁴²ТІаккха цар хеттар вІаший: «Вайна довзаш долча цу даь-наьна, цу Јосуфа воІ Іийса вац Из? ХІаьта хІанз Цо из мишта оал-хьогІ: „Со сигалашкара венав?“».

⁴³ТІаккха Іийсас аьлар царга: «Яппараш ма е вІаший. ⁴⁴Цхьанне а Сона тІавоагІалга дац, Со Вайтача Дас из тІацаэзаца. ХІаьта Аз из дийнвергва тІеххьарча дийнахьа.

⁴⁵Пайхамарий цхьан йоазон тІа яздаь ма дий: „Берригаш а Дала Јомабергба“, – аьнна. ХІара Дас яхар а хеза, Цунах кхийттар воагІа Сона тІа. ⁴⁶Из дац ше Даьлера воацачунна цхьаннена а Да вайнав яхилга. Ше Даьлера волча Цунна вайнав Да. ⁴⁷Боккъала ях Аз шуга: Тешаш волчунна да хадаргдоаца вахар. ⁴⁸Со вахара ялат да. ⁴⁹Шун даьша яьссача ара манна яха сиглара кхача биар, бакьда уж байнаб. ⁵⁰ХІаьта ер ялат сигалара хьадоагІа, моллагІа а из диар ца валийта. ⁵¹Со сигалара Јодена дийна ялат да. Из ялат дуачунна хадаргдоаца вахар а хургда. ХІаьта Аз лургдола ялат Са дулх да, дуненна адамий вахарах Аз дІалургдола».

⁵²ТІаккха вІаший кьувса эттар жугтий. Цар йоахар: «Вайга Ший дулх мишта дуийтаргда Цо?»

⁵³ТІаккха Іийсас аьлар царга: «Боккъала ях Аз шуга: Нагахьа оаш Адама ВиІий дулх а ца дуэ, Цун цІий а ца моле, вахар хургдац шоана чухь. ⁵⁴Са дулх а дуаш, Са цІий а молаш волчунна хадаргдоаца вахар да. Из Аз дийнвергва Кьемат дийнахьа. ⁵⁵ХІана аьлча Са дулх а бакьбола кхача санна да, Са цІий а бакьдола малар санна да. ⁵⁶Са дулх а дуаш, Са цІий а молаш вар Соца

цаI вахаш ва, хIаьта Со цунца цаI вахаш ва. ⁵⁷Со дийна волаш волча Дас вайтгача бесса, Со а вах Сай Да бахьан долаш, иштта Со вуаш вар а вахаргва Со бахьан долаш. ⁵⁸Ер сигаленашкара Юдена ялат да. Шун даьша диача ялата тара дац из. Из дуашшехь уж байра. ХIаьта ер ялат дуаш вар даим вахаргва».

⁵⁹Из къамаьл дир Иийсас Кефар-Нахьуме гуллама цIагIа чу, Ше наха хьехамаш деш.

Хоадаргдоаца вахар луш дола дешаш

⁶⁰Уж хьехамаш хезача дукхагIболча Иийсай мурдаша аьлар: «Хала да из дош. Хьанна ладувгIалу Цунга?»

⁶¹Амма Ший мурдаш раьза боацилга Ший дагахь ховш волча Иийсас аьлар: «Сох бола тешам боабой шун цу дешаша? ⁶²Фу хургда шоана Адама ВоI вайча, Ше хьалха хиннача юха хьал тIа волаш? ⁶³Даьла Сино вахар лу, хIаьта адама из могоаргдац. Аз шуга аьннача дешашта чухьа вахар луш дола Са доалл. ⁶⁴Амма шоана юкьера цхьабараш тешаш бац».

ХIана аьлча Иийсайна хьалххе а денз ховш дар Шийх цатешараш малаш ба, Шийна тийшаболх хьан бергба а.

⁶⁵ТIаккха кхы а аьлар Иийсас: «Цудухьа аьлар Аз шуга, цхьаккха а воалургвац Сона тIа, нагахьа санна Са Дас из цунна деннадеце».

⁶⁶Цу хана денз дукхагIбола мурдаш Иийсайх дIакъаьстар, кхы Цунца ца лелаш.

⁶⁷ТIаккха Иийсас Ший шийтта мурдага хаьгтар: «Шоана а лой дIакъаста?»

⁶⁸ТIаккха ШимIон-Кефас жоп делар Цунна: «Веза Аьла, хьанна тIагIоргдар тхо? Хьога ма дий хадаргдоацача вахара дешаш. ⁶⁹Тийша а тийша, Хьо Дала Везваьр волга хайра тхона».

⁷⁰Иийсас жоп делар царна: «Аз харжа вецарий шо шийтта? Амма шоана юкьера цаI иблис да».

⁷¹ Цо из аьлар ШимИон-Иш-Къерийота воIах ЕхIудах лаьца. ХIана аьлча шийттанех цаI воллашехь, цо тIехьагЮ тийшаболх бергболаш бар Иийсайна.

Иийсай вежарий Цунах ца тешар

7 ¹ Цул тIехьагIа Галил-мехка гЮлла лелаш вар Иийса. ЕхIуда-мехка гЮлла лела ловш вацар Из, хIана аьлча, жугтий дина кулгалхой Из ве лаьрхIа лохаш бар. ² ТIадоагIаш дар Чатарий Цей*. ³ ТIаккха Иийсай вежараша аьлар Цунга: «Укхазара дIа а ваь-ле, ЕхIуда-мехка гЮ, Iайха деш дола гIулакхаш Хьай мурдашта цигача гойтар духьа. ⁴ Цхьанне а диц къайлагIа ше деш дола гIулакх, ший цIи дIахазийта ловш волчо. Нагахьа Iайха иштта гIулакхаш деш хилча, дуненна а Хье вовзийта».

⁵ Кхыметтел Иийсай вежарий а бацар Цунах тешаш. ⁶ Цунна духьал Иийсас аьлар царга: «Са ха хIанз а тIакхаьчаяц, хIаьта шун ха массаза я. ⁷ Укх дуненна шо ца деза бахьан а дац. ХIаьта Со везац дуненна, Аз цар гIулакхаш зуламе да аьнна тешал дендаь. ⁸ Шо гЮ шоашта из ди дезде. Са ха хIанз а тIа ца кхаьчандаь Со хIанзехьа воагIаргвац цига».

⁹ Царга из а аьнна, Иийса Галилае висар.

Дезача дийнахьа Иийса Ерушалайиме вахар

¹⁰ Амма Ший вежарий из ди дезде дIабахача, Иийса а вахар цига, Ше ца гойташ, къайлагIа. ¹¹ Цу дезача дийнахьа жугтий дина кулгалхой Из лохаш бар. Цар хеттар:

* ^{7:2} Чаьтарий Цей гурахьа хул. Муса-пайхамара яьссача аре гЮлла жугтий боалабеча хана Дала царна кIача а хий а лоаттадар дагалацара а ялат хьувкъара Далла хоастам бира а ха я из. Из цIей дездеча хана нах чаьтарашка бах, хица а чиркхаташца а дувзаденна дола тайп-тайпара Ибадаташ кхоачаш а деш.

«Мичахья ва Из?» — яхаш. ¹² Наха юкье Цох лаьца дукха тайп-тайпара хабараш дар. Цхьаболчар «Из дика саг ва», оалар, хІаьта кхычар: «Даьра вац, Цо нах тувлабу, харц-новкъа боах», оалар. ¹³ Цхьабакъда, жугтий дина кулгалхойх шоаш кхерарах, цхьанне а къайлагІа мара дувцацар Цунах лаьца.

¹⁴ Амма деза денош юкъедахача хана Даьла ЦІен коа а ваха, Іийса хъехамаш де волавелар. ¹⁵ Жугтий дина кулгалхой цецбувлар: «Из цхьаннахья деша ваьгІавац, иззал Деза Йоазонаш мишта хов Цунна?» — яхаш.

¹⁶ Іийсас царна жоп луш аьлар: «Аз бу хъехам Са бац, хІаьта Со Вайтачун хъехам ба. ¹⁷ Цун лоІам кхоачашбе ловчунна ховргда укх хъехамах лаьца, Даьлагара да-хьогІ из, е Аз Сайгара ях-хьогІ. ¹⁸ Ше-шийгара яхачо шийна сийле лох. ХІаьта Ше Вайтачун сийле Лохаш вар бакъ ва. Цунца харцо яц. ¹⁹ Муса-пайхамаро беннабеций шоана Товрат-хъехам? ХІаьта шух цхьаккха а яххача бесса мича лел. ХІана гІерт шо Со ве?»

²⁰ Наха жоп делар: «Жин-м дац Хьона чухъ? Малав Хьо ве гІертар?»

²¹ Іийсас царна жоп луш аьлар: «Цхьа гІулакх* дир Аз, хІаьта шо дерригаш а цецдувл. ²² Муса-пайхамаро суматвар тІадожадаьд шоана (из цунгара а доацаш, даьшкара хьадаьнна дале а). ХІаьта оаш оашош шоаттадийнахья а ма вой саг сумат. ²³ Нагахья Муса-пайхамара хъехамо яхар ца дохадар духья саг шоаттадийнахья а суматвеш хилча, Сона эгІазло хІана ю оаш, Аз шоаттадийнахья саг веррига а тоаваьв аьнна? ²⁴ Адама тІахьяже ма е кхел, хІаьта кхел бокъонца е».

* 7:21 Укхаза дувцар да лела могаш воацачоа Іийсас шоатта дийнахья дарба дар. Хьажа: 5:5-9.

Из вий-хьогI Масихь?

²⁵ Цу хана Ерушалайма бахархойх цхьаболчар йоахар: «Ер вий-хьогI Из лохаш вар ве аьнна? ²⁶ ХIанз Укхо лечкъа ца деш, деррига ма дарра хьа ма дувций, хIаьта а Укхана духьала цхьанне а хIама а алац. Боккъала хайнад-хьогI хьакимашта Из Масихь волга? ²⁷ Амма вайна Из мичара хъавенав хов. ХIаьта Масихь хъавеча, цхьаннена а ховргдац, Из мичахьара ва».

²⁸ ТIаккха Иийсас оаз а айяь, Даьла ЦIен коа хъехамаш а деш дIакхайкадир: «Со шоашта вовз аьнна хет шоана, Со мичара ва шоашта хов аьнна хет шоана. ХIаьта Со Сайгара венавац. Со Вайтар шоана вовзац, Из бакъволлашехь. ²⁹ Сона вовз Из, Со Цунгара венадаь а, Цо Со вайтандаь а».

³⁰ Иийса хьалацар духьа лийхар наха, амма цхьанна саго Цунна тIа кулг кховдадинзар, хIана аьлча, Цун сахьат* хIанз а тIакхачадацар. ³¹ ХIаьта тоабана юкьера дукхагIбола нах тийшар Цунах. Цар йоахар: «Масихь веча Цо Укхал совгIа гойтаргий-хьогI тамашийна белгалонаш?»

Жугтий дина кулгалхой Иийса лаца гIерташ ба

³² ТIаккха фарушхошта Иийсайх лаьца дувца хабараш хезар тоабана юкье. Дина керттерча даьша а, фарушхоша а хьаьхой бахийтар Иийса хьалаца. ³³ ТIаккха Иийсас аьлар: «Кхы а кIеззигача хана Iергва Со шуца, цул тIехьагIа Се Вайтачунна тIагIоргва Со. ³⁴ Со лохаргва оаш, амма коравергвац шоана Со, хIаьта Со хургволча моттиге шо доалургдац».

³⁵ ТIаккха жугтий дина кулгалхоша шоайла аьлар: «Вайна коравергвоацача сенга ваха воал-те Из? Вай мехкара

* 7:30 Ше лергвола а юхадийнлургвола а ха ювцача хана Иийсас дукхагIча даькъе «сахьат» оал.

дІа а баха, грекахой моттигашкахья Іеш болча вай наха тІаваха-м валлац Из? Цигарча грекахошта хъехам бе ловш вий-те Из? ³⁶Фу маІан да-хьогІ Цо аьннача дешай: „Со лохаргва оаш, амма коравергвац шоана, хІаьта Со волча моттиге шо доалургдац?“».

Дийнача хина шовдаш

³⁷Дезача деной сийлахь тІеххьарча дийнахья Іийсас дІа а этта, кхайкарал деш аьлар: «Хьога волчо Сона тІа а вай, мала. ³⁸Сох тийшачунна, Деза Йоазонаш тІа ма аллара, керара дийнача хин шовдаш ІогІоргда».

³⁹Из Цо аьлар Шийх тешаш болчар тІаэца дезаш долча Даьла Синах лаьца. ХІаьта царна чу хІанз а Даьла Са дацар, хІана аьлча, Іийса Дас сийле йинза вар.

Адамий тоаба екъаялар

⁴⁰Уж дешаш шоашта хезача цхьаболчар оалар: «Из белггала ва веза пайхамар ва-кх». ⁴¹Вокхара оалар: «Из Масихь ва». Кхычар: «Галил-мехкара воагІаргва хІаьта Масихь?» – оалар. ⁴²«Деза Йоазонаш тІа а аьннадецарий Масихь, Дауд-паччахья хьаваьнна волча Бейт-Лехьем-шахьара а волаш, Дауда фух хургва?»

⁴³ТІаккха Іийса бахьан долаш адамий тоаба шин даькъа екъаелар. ⁴⁴Царех цхьабараш Іийса хьалаца ловш бар, амма цхьанне а Цунна тІа кулг кховдадинзар.

Жугтий дина кулгалхой цатешар

⁴⁵Иштта хаьхой дина керттерча даьшта а, фарушхошта а хьалхашка юхабийрзар. Вокхар хаьттар: «Хьа хІана волавинзар оаш Из?»

⁴⁶ТІаккха хаьхоша жоп делар: «ХІанззалца цхьанна а саго даьдац Цу Саго даь къамаьл».

⁴⁷ХІаьта фарушхоша аьлар: «Шо а Іеха даьд-хьогІ Цо? – аьнна. – ⁴⁸Хьакимех е фарушхойх цхьаккхе а тийшавий

Цунах? ⁴⁹Амма цу тоаба Товрат-хъехам бовзац, цудухъа Даъла наІалт да царна тІехъ».

⁵⁰ТІаккха фарушхойх волча цхъанне, хъалха Іийсайна тІаваоІаш хиннача Никодемоса аьлар царга: ⁵¹«Сагага ла а дувІале, цо фу леладу а халехъа, кхелъе бокъо лой вайна Товрата-хъехамо?»

⁵²ТІаккха фарушхоша Никодемоса жоп делар: «Хъо-м вац-те Галил-мехкара? Тахка а тахке хъажа, тІаккха ховргда хъона, цхъаккха пайхамар Галил-мехкара цаваоІалга*».

⁵³ТІаккха хІаравар ши-ший цІаІа дІавахар.

Нахаца лелаш йола кхалсаг хъалацар

8 ¹ХІаьта Іийса Зайт-гаьн лоам тІа вахар.

²ТІаккха сецца Іуйрийна Іийса юха а Даъла ЦІен коа вера. Беррига нах ухар Цунна тІа. Іо а хайна, Іийсас наха хъехамаш дир. ³Цу хана Іалама наха а, фарушхоша а цхъа кхалсаг сийдоацаш лелача хана тІа а кхаьча, из цу моттиге хъа а лаьца, хъа а йоалаяь, наха юккъе дІаоттайир. ⁴Цар Іийсайга аьлар: «Устаз! Ер кхалсаг нахаца лелаш йолчура хъалаьца я. ⁵ХІаьта Мусай Товрат-хъехамо тІадиллад из санна барашта тІой детта аьнна. ХІанз Іа фу аргдар?»

⁶Из аьлар цар Іийса зер духъа а, Из бехке вира дола бахъан лахар духъа. ТІаккха Іийса лохха Іо а теІа, лаьтта пІелгаца язде волавелар. ⁷ХІаьта цу наха Шийга кхы а хаттараш тела доладича, Іийсас хъал а гІетта аьлар: «Шийна тІехъ къадоацачо эггара хъалха тоха кхертІо цунна».

⁸Из а аьнна, юха Іо а теІа лаьтта яздеш вар Іийса. ⁹ХІаьта уж дешаш шоашта хезача, цаІ вокхана тІехъа, воккхаІа вар хъалхаІа а водаш уж дІабахар. ТІаккха Іийса Ше

* 7:52 Е иштта: «ва веза пайхамар Галил-мехкара цаваоІалга».

висар цига, коа юккье латгача кхалсагаца. ¹⁰ Корта хьал а айбаь, Ийсас аьлар кхалсагага: «Кхалсаг, уж мичаб? Цхьанне а кхел йинзарий хьона?»

¹¹ Кхалсаго аьлар: «Цхьанне а йинзар, Аьла*».

«Аз а йиц хьона кхел, – аьлар Ийсас. – ДагЮ хьайна, амма хІанзчул тЕхьягІа кхы кьинош ма летаде».

Ийса дунен сердало я

¹² Чул тЕхьягІа юха а аьлар Ийсас нахага: «Со дунен сердало я. Сона тЕхья эттар, боадонашка леларгвац, амма цунна вахара сердало хургья».

¹³ ТІаккха фарушхоша аьлар Цунга: «Іайха Хьайна тешал ду Іа, цудухья Хья тешал бакъ дац».

¹⁴ ТІаккха Ийсас жоп луш аьлар царга: «Аз Айса Сайна тешал деш дале а, Са тешал бакъ да. ХІана аьлча Сона хов, Се мичара венав, сенга вода, хІаьта шоана хац Со мичара венав а, е Со сенга вода а. ¹⁵ Оаша адамий боарамах кхел ю, хІаьта Аз цхьаннена кхел йиц. ¹⁶ Нагахья санна Аз кхелъеш хилча, Са кхел бакъхургья, хІана аьлча, Со цаІ вац, амма Со вайта Да а ва Соца. ¹⁷ Шун Товрат-хьехам тІа а яздаь да, шин саго даь тешал бакъ да аьнна. ¹⁸ ХІаьта Сона тешал Аз Айса а ду, Со вайтача Са Дас а ду».

¹⁹ ТІаккха хаьттар Цунга: «Мичав Хья Да?»

Ийсас жоп делар: «Е Со а вовзац шоана, е Са Да а вовзац. Шоана Со вовзаре, Са Да а вовзаргвар».

²⁰ Иштта къамаьл деш вар Ийса Даьла ЦІен коа, ахча гулдеча яьшка юххе, Ше хьехамаш деча хана. Цхьанне а хьалаьцанзар Из, хІана аьлча, Цун сахьат хІанз а тІакхаьчадацар.

* 8:11 Грекий меттала из дош «аьла» е «Веза Аьла» яхилга да.

Со водача шо доахкалургдац

²¹ Юха а аьлар Иийсас цу нахага: «Со дІавода, оаш лохарг а ва Со, шоай кѣиношца лерг а да шо. Со водача шо доахкалургдац».

²² ТІаккха йоахар жугтий дина кулгалхоша: «Ше-Ше ве-м валлац Из? Цудухья йоах-хьогІ Цо: „Со водача шо доахкалургдац“?»

²³ Кхы а аьлар Иийсас: «Шо лохачарех да, хІаьта Со лакхачарех ва. Шо укх дуненах да, хІаьта Со укх дуненах вац. ²⁴ Аз аьннад-кх шуга, шо шоай кѣиношца лергда, хІана аьлча, нагахья Со Вар Со хиларах* шо ца теше, шоай кѣиношца лергда шо».

²⁵ ТІаккха аьлар цар Иийсайга: «Хьо малав?» Иийсас жоп делар царна: «Аз юххьанца денз шуга Со ва аьннар ва-кх. ²⁶ Дуккха а дар Са шох лаьца дувца, шо бехке а деш ала хІама а. Амма Со Вайтар бакъвар ва, Сайна Цунгара хезар дувц Аз дуненга а».

²⁷ ХІаьта уж кхийтанзар, Иийсас шоашка Ший Даьх лаьца дувцаш дий. ²⁸ Цудухья Иийсас аьлар: «Оашош Адама ВоІ хьалваьккхача, тІаккха ховргда шоана Со волаш Вар Со волга а, Аз Сайгара хІама целеладелга а. ХІаьта Сайна Дас хьийхар мара дувцац Аз. ²⁹ Из Со Вайтар Соца ва. Цо Со цхьаь витац, Аз даим Цунна ловр деш хиларах».

³⁰ Иийсас яхар хозаш болчарех дукхагІбараш Цох теша болабелар.

Бакъдолчо паргІатадоахаргда шо

³¹ Шийх теша болабеннача жугташка Иийсас аьлар: «Са дош лорадеш шо хуле, тІаккха шо Са бакъдола мурдаш

* 8:24 Каст-кастта Деза Йоазонаш тІа Шийх лаьца дувчача хана Дала уж дешаш оалаш хиннад. Иштта жоп даларца Иийсас шеко йоацаш дІахойташ хиннад, Даьла Из Ше волга.

да. ³² Шоана бакъдар довзаргда, цу бакъдолчо шо паргІата а доахаргда».

³³ ХІаьта цар жоп делар Иийсайна: «Тхо ИбрахІима фух а да, тхо цІаккха цхъанне а лай хиннадац. Іа мишта ях из „Шо паргІатадовргда“?»

³⁴ Иийсас цунна жоп делар: «Боккъала ях Аз шуга: хІара къалотадеш вар, къина лай ва. ³⁵ Лай массаза а вахаргвац ший фусам даь дезале, хІаьта воІ массаза а вус. ³⁶ Иштта, нагахъа Адама ВоІо шо паргІата доахе, шо белггала паргІата хургда. ³⁷ Сона хов шо ИбрахІима фух даьнналга, амма шо Со ве дагахъа да, Са дош шун дег чу дижац. ³⁸ Сай Да волча дайначох дувц Аз, хІаьта оаш а шоай даьгара хезар леладу».

Шун да иблис да

³⁹ Иийсайна жоп луш, жугташа аьлар: «Тха да ИбрахІим ва». ХІаьта Иийсас аьлар царга: «Нагахъа санна шо ИбрахІима бераш даларе, ИбрахІима даь гІулакхаш дергдар оаш. ⁴⁰ ХІаьта хІанз Со ве гІерт шо, Со шуга бакъдар аьнна Саг воллашехъ. Из бакъдар Сона Даьлагара хезад. ХІаьта оаш дер ИбрахІима дацар. ⁴¹ Оаш шоай дас даь гІулакхаш ду». ТІаккха цар Иийсайга аьлар: «Тхо бІежалха даь дац. Цхъа Да ва тха. Из Даьла ва».

⁴² Иийсас аьлар царга: «Шун Да Даьла валаре, Со шоана везаргвар, хІана аьлча, Со, Даьлера хъа а ваьнна, укхаза хъавенав. ХІаьта Со Сайгара венавац, амма Дас вайтав Со. ⁴³ ХІана кхетац-хьогІ шо Са къамаьлах? Из Са дош шоана хаза йиш йоацандаь да. ⁴⁴ Шун да иблис да, хІаьта шоана а лов шоай даьй лоІамаш кхоачашде. Из юххІанцахъа а адам доадер да, из бакъдолчунна тІехъа Іийнзар, шийца бакъдар доацандаь. Цо харцдар дувчача хана шийдар дувц, хІана аьлча, из харцдар дувцар а да, харцдолчун да а ва. ⁴⁵ ХІаьта Аз бакъдар дувцашехъ а, Сох шо тешац. ⁴⁶ Шух малагІчо бехке вергвар Со, Аз къинош летаду аьнна?»

ХІаьта Аз бакъдар дувцашехъ а, шо Сох хІана тешац?
⁴⁷ Ше Даьлагара волчо ладувгІ Даьла дешашка. Амма шоаш
 Даьлагара доацандаь, оаш ла а дувгІац».

ИбрахІим хилале хьалха Іийса хиннав

⁴⁸ Аьнначунна духьала жоп луш, жугташа аьлар Іийсайга:
 «ХІаьта тхо бакълувш дац: „Хьо шомронхо ва, Хьона чухъ
 жин да“, — оаха аьлча?»

⁴⁹ Іийсас жоп делар: «Сона чухъ жин дац. Аз Даь сий
 ду, хІаьта оаш Са сий доаду. ⁵⁰ Сай сий дер лехац Аз. Из
 Лохашвар — кхелъеш Вар ва. ⁵¹ Боккъала ях Аз шуга: Са
 дош кхоачашдаьчунна цІаккха а валар гургдац».

⁵² Жугташа аьлар Іийсайга: «ХІанз белггала хайра тхона
 Хьона чухъ жин долга. ХІана аьлча ИбрахІим а веннав,
 пайхамараш а байнаб, хІаьта Іа ях, Хьай дош кхоачаш-
 деш вар цІаккха лергвац. ⁵³ Боккъала вий-хьогІ Хьо вай
 веннача даьл ИбрахІимал воккхагІа? Вай пайхамараш
 байнаб, Хье малав ях Іа?»

⁵⁴ Іийсас жоп делар: «Нагахьа Аз Айса Сай сий дой,
 из Са сий цхьаккха хІама дац. Са сий дер Са Да ва,
 оаш шоай Даьла ва оалаш вола. ⁵⁵ Шоана-м Из вовза
 а вайзавац, хІаьта Сона вовз Из. Нагахьа Аз Сайна Из
 вовзац оале, Со а хургва шоана тарра харцдар дувцаш.
 Амма Сона Из вовза а вовз, Аз Цун дош а лораду. ⁵⁶ Шун
 да ИбрахІим гІадвахавар Са ди гургхиларах, бІарга а
 дайра, гІад а вахар».

⁵⁷ Іийсас аьнначунна духьала жугташа аьлар: «Хьа-м
 кхы а шовзткъеи итт шу а мича даьннад, Хьона ИбрахІим
 мишта вайнав?»

⁵⁸ ЦІаккха Іийсас аьлар: «Боккъала ях Аз шуга: ИбрахІим
 хилале денз, Со волаш Вар ва Со».

⁵⁹ ЦІаккха тІой хьаййцар цар Іийсайна детта дагахь.
 Амма Из царна юкъегІолла къайлагІа чакх а ваьнна,
 Даьла ЦІен коара дІавахар.

Ше ваьча хана денз Ёаргаш дайна хинна саг тоавар

9 ¹Таккха чакхвоалача Иийсайна ше ваьча хана денз Ёаргаш дайна хинна саг вайра. ²Иийсай мурдаша хаьттар Цунга: «Устаз! Хьан къа лотадаь хиларах Ёаргаш дайна ва-хьогI ер саг, цу ше, е цун дас-нанас?»

³Иийсас жоп делар: «Е цо а, е цун дас-нанас а лотадаьдац къа, цунна тЕхь Даьла гулакхаш гойтар духьа хиннад из. ⁴Ди мелад де деза вай Со Вайтачо тIадехка гулакхаш. ТIайоагIаш бийса я, тIаккха цхьаннега а хIама дулургдац. ⁵Со дунен чу мелав, дунен сердало я Со».

⁶Уж дешаш а аьнна, лаьтта цхьа туг а кхесса, из демийла вIашагI а эдаь, из Ёаргаш дайначунна Ёаргах хьекхар Иийсас.

⁷Цул тЕхьагIа Ёаргаш дайначунга аьлар Иийсас: «Вале Шилоахь (из „вахийтар“ яхилга да) оалача Iам тIа а гIой, хьай юхь йила».

Цу саго ваха, цига ший юхь йилар, тIаккха Ёаргаса а гуш из юха вийрзар. ⁸Лоолахоша а, из саг сагIа дехаш шоашта вайнача наха а йоахар: «Ер вац из, Iо а хайна сагIа дехаш хиннар?»

⁹Цхьаболчар йоахар: «Из саг ва-кх из».

Вокхар оалар: «Из вац из, цунна тара ва из».

ХIаьта цо ше йоахар: «Со ва из».

¹⁰ТIаккха хаттараш дора цунга: «Ёаргаш хьа мишта делладелар хьа?» – яхаш.

¹¹Цу саго духьала жоп делар: «Иийса цIи йолча Саго тугаца дом вIашагIьэбаь са Ёаргашта хьакха, аьлар сога: „Шилоахь оалача Iам тIа а гIой, хьай юхь йила“. Аз ваха, юхь йилар, тIаккха са Ёаргашта са дайра».

¹²ТIаккха цунга аьлар: «Мичахьа ва Из?» Саго жоп делар: «Хац сона», – аьнна.

*Фарушхоша бIаргаса дайнар тоавалар мишта
хиннад тажкар*

¹³ Из хьалха бIаргаш дайна хинна саг фарушхошта тIавигар. ¹⁴ ХIаьта Иийсас, тугаца дом вIашагIъэбаь, из бIаргах а хьекха, тоаваь ди шоатта ди дар. ¹⁵ Цудухьа фарушхоша юха а хаьттар: «бIаргаса мишта деннад хьона?» — аьнна.

Цу саго жоп делар: «Тугаца дом вIашагI а эбаь, из са бIаргах хьекхар Цо. ТIаккха аз юхь йилар, хIаьта хIанз сона бIаргаса гу».

¹⁶ ТIаккха фарушхойх цхьаболчар аьлар: «Даьлера вац Из Саг, Цо шоатта ди лорадац».

Вокхар оалар: «Шийна тIехьа кьинош долча саго мишта ергья иштта тамашийна белгалонаш?»

Фарушхошта юкье кьовсамаш даьлар. ¹⁷ Юха а бIаргаш дайна хинначунга хаьттар: «Iа фу аргда Цунах лаьца, хIана аьлча, Цо хьа бIаргаса ма гойтадий?»

Цу саго аьлар: «Из пайхамар ва».

¹⁸ Цхьабакьда жугтий дина кулгалхой тийшанзар, из саг хьалха бIаргаш дайна а хинна, хIанз бIаргашта хIама го волавеннав аьлча. Цудухьа цу сага да-нана шоашта тIадийхар цар.

¹⁹ Цар хаьттар царга: «Ер вий оаш ваьча хана денз бIаргашта хIама ца гуш ва яха шун воI? ТIаккха хIанз бIаргаса мишта гу цунна?»

²⁰ Цу дас-нанас жоп луш аьлар царга: «Тхона ер воI тхоай волга а хов, из ваьча хана денз бIаргашта хIама ца гуш хинналга а хов. ²¹ ХIаьта хIанз цунна бIаргаса мишта гу хац тхона, е цунна са Гойтар малав а хац. Цунга шийга хатта. Ер ше а ва кхийна ваьнна саг, цо ше дувца деза шийх лаьца».

²² Иштта жоп делар цун дас-нанас, шоаш жугтий дина кулгалхойх кхерандаь. ХIана аьлча кулгалхоша барт баьбар,

нагахъа Гийса Масихъ хилар тІаэце, из саг гуллама цІенах дІакъоаставе. ²³ Цудухъа аьлар цу сага дас-нанас: «Из ше ва кхийна ваьнна саг, цунга шийга хатта оаш», – аьнна.

²⁴ ТІаккха шозлагІа а из бІаргаш дайна хиннар хъа а вийха, цар аьлар цунга: «Далла хоастам бе, бакъдар ала. Тхона-м хов из Саг къинош долаш волга».

²⁵ Цу бІаргаш дайна хинначо аьлар, царна жоп луш: «Из Саг къинош долаш ва е вац-м хац сона. Цхъа хІама-м хов сона: со хІанззалца бІаргаш дайна хилар а хІанз сайна хІама гуш хилар а».

²⁶ Юха а хаьттар цар цу сагага: «Фу дир Цо хъона? Хъа бІаргаш хъа мишта дийлар Цо?» – аьнна.

²⁷ БІаргаш дайна хинначо жоп делар царна: «Аз дийцар шоана, амма оаш ладувГІанзар. ХІанз юха а фу хаза ловш да шо? Шо-м дац-те Цун мурдаш хила ловш?»

²⁸ ТІаккха из човхавеш жугтий дина кулгалхоша аьлар: «Хъо ва-кх цу Сага мурд, хІаьта тхо-м Муса-пайхамара мурдаш да. ²⁹ Тхона хов Муса-пайхамарца къамаьл даьр Даьла ва, Ер мичахъара венав хац тхона».

³⁰ Цу саго жоп луш аьлар царга: «Из да-кх тамашийна хІама, шоана Из мичахъара ва ца ховш хилар. ХІаьта Цо-м са бІаргаш хъадийлар. ³¹ Къинош летачарга Дала ла ца дувГІалга хов вайна. Амма Шийх кхераш волчунга а, Ший лоІам кхоачашбеш волчунга а Дала ладувГІ. ³² Ер дуне кхеллача хана денз хезадац, дунен чу воалача хана бІаргаш дайна хинна саг, бІаргаса гуш хинна. ³³ Из Даьлера Саг ца хилча, Цунна цхъаккха а цу тайпара хІама дулургдацар».

³⁴ ХІаьта жугтий дина кулгалхоша цунна жоп делар: «Хъо веррига а къиношта юкъе ваьв. Іа хъехаргда тхона?»
Из а аьнна, эkkхавир цар из*.

* 9:34 Е иштта: «Из а аьнна гуллама цІенах дІакъоаставир цар из саг».

Сина хІама ца гуш хилар

³⁵ Из эkkхаваялга* а хайна, из хъа а леха, Иийсас аьлар цунга: «Теший хьо Адама ВоІах?» – ³⁶ «Малав Из, аьла, со Цох тешаш хила?»

³⁷ Иийсас аьлар цунга: «Хьона Из гуш а хиннав, хІанз хьоца къамаьл дер а Из ва».

³⁸ ТІаккха бІаргаш дайна хинначо аьлар: «Теш со, Веза Аьла!» Из а аьнна, Иийсайна хьалхашка суждане вахар из.

³⁹ ТІаккха Иийсас аьлар: «Со укх дунен чу кхелъе венав, бІаргаш дайнарашта бІаргаса гойта а, хІаьта бІаргаса долаш барий бІаргаш доаде а».

⁴⁰ Иийсайца хиннача фарушхоша, Цо аьннар а хеза, аьлар Цунга: «Тхо а да-хьогІ бІаргаса доацаш?»

⁴¹ Иийсас аьлар царга: «Нагахьа санна шо бІаргаса доацаш даларе, шоана тІехьа бехк хургбацар. ХІаьта хІанз оаш ях: „Тхона са гу“, – цудухьа шун бехк шоана шоашта тІехьа бус».

Іунах а цун женах а дола кІоанолг

10 ¹ «Боккъала ях Аз шуга: моллагІа а вола саг, жа карте наІарах гІолла ца воагІаш, кхычахьа гІолла чуваяьннар, из къа а зене саг а ва. ² ХІаьта наІарах чуваяьннар цу устагІий Іу ва. ³ НиІ лораеш волча хьаьхочо хьаел цунна ниІ, хІаьта устагІашта хоз цун оаз. ТІаккха ший устагІий цІераш а йоахаш уж арадоах цо. ⁴ Ший деррига устагІий арадаьхача, из царна хьалхаваяьнна вода, хІаьта устагІий цунна тІехьаовтт, шоашта цун оаз йовзаш хиларах. ⁵ Уж цхьаккха дича а гІоргдац хийрачунна тІехьа, цунах доваргда уж, хІана аьлча, кхы йола оаз царна йовзац».

⁶ Из кІоанолг дийцар царна Иийсас, амма цар кхетадинзар, из фу яхилга да.

* ^{9:35} Е иштта: «гуллама цІенах дІакъоастваялга».

Ийса дика Ю ва

⁷Таккха юха а аьлар Ийсас: «Боккъала ях Аз шуга: Со устагIашта яь ниI я. ⁸Сол хьалха мел баьхкараш бер-ригаш а къуй а зуламхой а бар. Амма устагIаша царга ладийганзар. ⁹Со ниI я. МоллагIа а Сога гIолла чуваяннар кIалхарвоаккхаргва. Из чу а ара а варгва, цунна жа доажа моттиг а кораергья. ¹⁰Къу лочкъадара а, вера а, хIалакдара а мара вагIац. ХIаьга Со вахар хилийтара а, из вахар шортонца хилийтара а венав.

¹¹Со дика Ю ва. Дикача Юно ший са а дIалу, ший устагIий бахьан. ¹²ХIаьга оттаваь вола Ю, уж устагIий ший ца хилара тарра, борз йоагIаш шийна яйча, жа а дите дIавод. Енача берзо уж устагIий хIалакду, уж дIа-юха а доаржаду. ¹³Из ведда дIавода, ше оттаваь Ю воландаь, цу устагIашца хьашт а доацаш.

¹⁴Со дика Ю ва, цудухьа Сона Сай бараш бовз, Са барашта Со а вовз. ¹⁵Даьна Со вовзара тарра, Сона а вовз Да. Сай са дIалу Аз устагIий духьа. ¹⁶Кхы а устагIий да Са. Уж укх жа-картара дац, уж хьадоаладе дезаш ва Со Сай жа карта. Цар а ладувгIаргда Са озага, тIаккха царех цхьа Юл а хургда, цар цхьа Ю а хургва. ¹⁷Аз Сай са дIалу из юха хьаэцар духьа. Цудухьа Са Даьна Со вез. ¹⁸Цхьанне а доаккхаргдац Согара Са са, амма Аз Айса дIалургда из. Са йиш я Сай са дIадала а из юха хьаэца а. Из тIадиллар Аз Сай Даьгара хьайицад.

¹⁹Юха Ийсай уж дешаш бахьан долаш наха юкъе къовсам баьлар. ²⁰ДукхагIа бараша оалар: «Цунна чу харц жин доал, Из хьаьрваьннав. Цунга ла хIана дувгI оаш?»

²¹Вокхар оалар: «Уж дешаш жинаша хьувзавеш волча сага дац. Харц-жина могоаргдий бIаргаш дайначун бIаргаш хьаделла?»

Жугтий дина кулгалхоша Ийса тІаийцанзар

²² Іай Ерушалайиме дездеш дола Даьла ЦІа Кердадаккхара * ди хьагІадера. ²³ Даьла ЦІен коара Сулейма-паччахьа цІерагІа йолча моттиге лелаш вар Ийса. ²⁴ Укхаза Ийсайна гонахьа гулбеннача жугташа аьлар Цунга: «Дукха лоаттадергдий-хьогІ Іа тхо дух тІа ца доалийташ? Хье Масихь вале, духхьала хьаалал тхога».

²⁵ Ийсас жоп делар царга: «Аз аьлар шуга, амма шо тешанзар Сох. Сай Даь цІерагІа Аз деш долча гІулакхаша тешал ду Сона. ²⁶ Амма шоаш Са устагІий доацандаь тешац шо Сох. ²⁷ Са устагІашта Са оаз а хоз, Сона уж довз, уж Сона тІехьа а доагІа. ²⁸ ХІаьта Аз царна хадаргдоаца вахар лу, уж цхьаккха хІама дарах довргдац цІаккха а, Са карара даргдац. ²⁹ Уж Сона денна Са Да массарел а лакхагІа ва. Са Даь карара цхьаннега а лочкьалургдац уж. ³⁰ Со а, Са Да а – Тхо цаІ да».

³¹ ТІаккха наха юха а тІой хьайцар Ийсайна детта.

³² Ийсас жоп делар царна: «Сай Даьгара дукха дика гІулакхаш гойтар Аз шоана. Царех малагІдар бахьан долаш тІой детта гІерт шо Сона?»

³³ Жугташа жоп делар Ийсайна: «Іа даь дика гІулакхаш бахьандолаш детта дахкац тхо Хьона тІой, амма Іа, Даьла сийдоадеш, Хье а адам доллашехь, Хьайх Даьла varaх детта доахк».

³⁴ Ийсас юха а жоп делар царна: «Яздаь деций шун Товрата хьехамаш тІа а: „Аз аьннад: шо даьлаш да“? ³⁵ Нагахьа Даьла дош дІакхаьчарех а даьлаш аьнна хилча (хІаьта юхадаьха хила йиш яц Деза Йоазонаш), ³⁶ тІаккха хІанз

* 10:22 Кердадаккхар – Сири-мехка паччахьо Ерушалайимерча Даьла ЦІагІа цІун сурт дІаоттадир. Жугташа из цІу тІехьагІа Даьла ЦІагІара аракхессар. Из деза ди Даьла ЦІа цІен а даь, кердадаккхар дагалоацаш оттадаь дар.

а аргда-те оаш, цу сигаларча Дас кьоабалваъ, укх дунен чу Вайтачунга: „Іа Даъла сийдоадеш къамаъл ду“, – Аз шоашка „Со Даъла ВоІ ва“ аларах? ³⁷ Нагахъа Аз Сай Дас деш дола гѹлакхаш деш деце, Сох ма тешалаш. ³⁸ Амма нагахъа Аз уж гѹлакхаш деш хилча, шоаш Сох ца теше а, Аз деча гѹлакхех теша, шо кхетаргдолаш, шоана ховрг-долаш Да цаІ ва Соца, Со цаІ ва Даъца».

³⁹ ТПаккха юха а лийхар цар Іийса, хъалаца дагахъ, амма Из цар карарваьлар.

⁴⁰ Юха а Ярден-хин вокха оагѹорахъа, хъалха Яхъяс нах хи чу лувчабаьча моттиге вахар Іийса. Цига висар Из. ⁴¹ Дукха нах баькхар Іийсайна тІа. Цар йоахар: «Яхъяс тамашийна белгало гойтанзар, амма цо Укхох лаьца аьнна деррига а бакъ да». ⁴² Цига дукха нах тийшар Іийсайх.

Эл-Іазар валар

11 ¹ Бейт-Іания оалача юрта вахаш вар Эл-Іазар цІи йолаш цхъа саг. Из чІоагІа цамогаш вар. Из Бейт-Іания яр Марем а, цун йиша Марта а яхаш йола моттиг. ² ХІаьта из Марем яр, Везача Аьлана тІа хо-за хъадж йоагІа даьтта а детта, Цун когаш ший керта мосашца бокъа беш. ХІаьта из цамогаш вар Марема воша Эл-Іазар вар.

³ Цу йижараша хабар дахъийтар Іийсайна тІа: «Веза Аьла, ер Хьона везаш вар цамогаш ва», – аьнна.

⁴ Из хоам Шийна хезача, Іийсас аьлар: «Из цамогар Іоажалца дац, амма цунга гѹлла Даъла ВиІий сийле гойтар духъа да».

⁵ Іийсайна езар Марта а, цун йиша а, Эл-Іазар а. ⁶ ХІаьта Эл-Іазар цамогаш ва аьнна Шийна хеза доллашехъа, кхы а ши ди даьккхар Іийсас цу Ше волча моттиге. ⁷ Цул тІехъагІа Іийсас Ший мурдашка аьлар: «Юха а ЕхІуда-мехка долх вай».

⁸ТIаккха мурдаша аьлар цунга: «Устаз! Дукха ха-м яц жугташа Хьона тIой деттара Хьо лехаш хинна. ТIаккха Хьо юха а ваха воалл цига?»

⁹Иийсас жоп делар: «Шийтта сахьат деций денна чухь? Дийнахьа лелачун ког дIакхетац, цун укх дунен сердало гу. ¹⁰Амма бийсан лелачун ког дIакхет, хIана аьлча, цунца сердало хилац». ¹¹Из а аьнна, юха тIатехар Иийсас: «Вай доттагIа Эл-Иазар тхьайсав, хIаьта Со из сомаваккха вода».

¹²Мурдаша аьлар Цунга: «Веза Аьла! Нагахьа цунна наб кхете тоалург ма вий из».

¹³Амма Иийсас Эл-Иазара валарах дувцар, хIаьта мурдашта хетар, Иийсас Эл-Иазара наб кхийттай йоах. ¹⁴ТIаккха Иийсас духхьала дIааьлар царга: «Эл-Иазар дIакхелхав. ¹⁵ХIаьта цигахьа ца хиларах воккхий веш ва Со шун духьа, шо Сох тешийтар духьа. ТIаккха хIанз долх вай из волча».

¹⁶ТIаккха Томаса, шийх Шолаваьр оолаш волчо аьлар вокха мурдашка: «Вай а долх Цунца цхьана далара».

Иийса ва веннар дийнвеш Вар а, вахар луш Вар а

¹⁷Хьакхаьчача Иийсайна диь ди хьалха денз кьубба чу уллаш коравир Эл-Иазар. ¹⁸Бейт-Иания-юрт Ерушалайима юхе яр, кхо километр мара йоацаш. ¹⁹Дукха жугтий баьхкар Мартайна а Марема а тIа цар воша Эл-Иазар кхалхар бахьан долаш сатем бе аьнна. ²⁰Иийса воагIаш ва аьнна хеза, Марта Цунна духьала яхар. ХIаьта Марем цIагIа йисар.

²¹ТIакхаьчача, Мартас аьлар Иийсайга: «Веза Аьла, Хьо укхаза нагахьа хиннаваларе, лергвацар са воша. ²²Амма сона хIанз а хов-кх Iа Даьлагара мел дийхар Дала Хьона лургдолга».

²³ТIаккха Иийсас аьлар цунга: «Дийнлургва хьа воша».

²⁴Мартас аьлар Иийсайга: «Нах дийнлургболча тIеххьарча дийнахьа из а дийнлургволга хов сона».

²⁵ Иийсас аьлар цунга: «Со ва адамаш Дийндер а, адамашта вахар Лур а. Сох тешаш вар венначул тЕхьягIа а вахаргва. ²⁶ МоллагIа а вахаш вар, Сох тешаш вар цIаккха а лергвац. Теший хьо цунах?»

²⁷ Мартас жоп делар: «Теш со, Веза Аьла! Со теш Хьо Масихь волга а, дунен чухь ва везаш вола Даьла ВоI волга а».

Иийсай велхар

²⁸ Из аьнна, яха ший йиша Марем хьа а йийха, цунга къайлагIа аьлар Мартас: «Устаз укхаза ва, хьога кхайк Из».

²⁹ Из хезача Марем сихха хьал а гIетта Иийсайна тIаяхар.

³⁰ Иийса хIанз а юрта чуваланза вар. Из хIанз Шийна Марта духьальеннача моттиге латтар. ³¹ ТIаккха Марем сихха хьал а гIетта араьялча, цунна сатем бе баьхкача жугташта из къуббана тIайодаш я меттар, цига елхар духьа. Уж Марема тЕххьа бахар.

³² Иийса волча дIакхаьчача, шийна Из а вайча, Цунна когашка ежа, Марема аьлар: «Веза Аьла! Хьо укхаза хиннаваларе, лергвацар са воша».

³³ Елха Марем а, белха цунца баьхка жугтий а байна, дагахьа раьзавоацаш а, догдеха а вар Иийса. ³⁴ Иийсас аьлар: «Мичахьа Ювилав оаш из?»

Цар жоп делар: «ДIагЮ, хьажал, Аьла!»

³⁵ Иийсай бIаргех хиш дера. ³⁶ ТIаккха жугташа йоахар: «Ма везаш хиннав Цунна из!» ³⁷ Амма жугтийх цхьаболчара йоахар: «Цу бIаргаш дайна хиннача къонахчунна бIаргаса гойта низ кхаьчача Укхан ер саг ца валийта низ кхачанзар-хьогI?»

Эл-Газар венначар дийнвалар

³⁸ Иийса Ше дагахьа раьзавоацаш а къуббана юха тIавера. Из хьагIар яр, духьала билла кхера а болаш.

³⁹ ТIаккха Иийсас аьлар: «ДIакорчабе из духьалара кхера».

Венначун йишас Мартас аьлар Иийсайга: «Веза Аьла! Во хьадж йоагIа цунах, ер диьлагIа ди ма дий из венна».

⁴⁰ Иийсас аьлар цунга: «Хьога аьннадецарий Аз, нагахьа хьо теше, Даьлера сийле гургья хьона?»

⁴¹ ТIаккха кхера дIакорчабир. ХIаьта Иийсас бIаргаш хьал а хьожадаь аьлар: «Да! Баркал ях Аз Хьона, Со Хьона дIахазарах. ⁴² Сона-м ховр, Со Хьона геттара дIахозалга. Амма укх гонахь латтача наьха духьа аьлар Аз из, Со Iа вайта хиларах уж тешийтар духьа».

⁴³ Из а аьнна, Иийсас чоагIа цIога хьекхар: «Эл-Iазар! Аравала!» – аьнна.

⁴⁴ ТIаккха из венна хиннар, когех, кулгех дийхка кисей оасаш а долаш, дIабийхка корта а болаш, кьубба чура араваьлар. Иийсас аьлар царга: «Хьа а ваьсте, дIавахийта из».

Иийса ве аьнна баь барт

⁴⁵ ТIаккха Марем йолча баьхка жугтий дукхабараш, Иийсас даьр бIарга а дайна, тийшар Цох. ⁴⁶ ХIаьта царех цхьабараш фарушхошта тIа а баха, Иийсас даьр дийцар царна. ⁴⁷ ТIаккха дина керттерча даьша а, фарушхоша а, Лакхера Кхел* вIашагI а теа, аьлар: «Фу дергдар-хьогI вай, хIана аьлча укх Саго дукха тамашийна белгалонаш ма гойтий? ⁴⁸ Вай Из дIахо а иштта вуте, Цунах берригаш тешаргба. ТIаккха римахоша хьа а баьхка, вай Даьла ЦIа а вай кьам а хIалакдергда».**

⁴⁹ Царех цхьанне, цу шера дина керттера да волча Кьайафас аьлар: «Шоана хIама хац, ⁵⁰ е шо кхета а кхетац

* 11:47 Лакхера Кхел (долчча тайпара аьлча: «синедрион») – жугтий керттера политический, диней, кхелеи маьже. Цу чу воагIар кховзткьей цхьайтта саг.

** 11:48 Жугтий дина кулгалхошта хетар, Иийса – Масихь хиларах халкъ тийша, Цох паччахь вой, римахоша жугташта духьала тIом хьоабегрба, аьнна.

шоашта гЮйле йолчох. Из цхъа саг масса долча халкъан духъа валар гЮйле я, деррига халкъ хІалакъхулчул».

⁵¹Из Къайафас ше шийгара аланзар. Амма цу шера ше дина керттера да хиларах, цо Даълера бола хоам бовзийташ аьлар, Ийса жугтий халкъа духъа лергва аьнна. ⁵²Амма жугтий халкъа духъа хинна а ца Іеш, дІа-юха даьржа дола массадола Даьла бераш хъа а гулдаь, вІашагІтохар духъа а хила дезаш дар из.

⁵³Цу дийнахъа денз Ийса ве аьнна соцам бир цар. ⁵⁴Цу-духъа Ийса жугташта юкъе Ше гургволаш лелацар. Цигара дІа а ваьнна, яьссача аренна гаргагІа болча мехка вахар Ийса. Эфраим оалача шахъаре сецар Из Ший мурдашца.

⁵⁵ХІаьта хъатІадоагІаш дар жугтий Песахъ оала деза ди. Из деза ди тІакхачале, цу мехкара дукха адам дера Ерушалайиме, шоай дино ма аллара цІендалар духъа.

⁵⁶Цу адамаша Даьла ЦІен коара Ийса лохар. Цига шоаш латташ, наха шоайла хеттар: «Шоана мишта хет? Из цхъаккха хІаман духъа а воагІаргвий-те укх дезача дийнахъа?»

⁵⁷ХІаьта дина керттерча даьша а, фарушхоша а нахага амар дир, нагахъа санна Ийса мичахъа ва ховш хуле, Из вола моттиг хъаювца, Из лацар духъа.

Бейт-Іания-юрта Ийсайна тІа деза даьтта доттар

12 ¹Иштта, Песахъа деза ди тІакхача ялх ди дисача, Бейт-Іания оалача юрта вера Ийса. Ийсас венначура дийнваь вола Эл-Іазар а вар цига вахаш. ²Цигахъа пхьер кийчдир Ийсайна. Марта а яр гІулакхаш деш. Из Эл-Іазар вар Ийсайца пхьер дуачарца. ³ТІаккха Марема, кхабилг* хиллала нард оалача зизах даьккха дола деза даьтта, хъа а ийца, Ийсайна когаш тІа деттар. Цул тІехъагІа ший кертара мосашца Ийсай когаш бокъабир цо. ХІаьта из цІа хоза хъадж йоагІача даьтта хъажох дизар.

* 12:3 Цу кхабилга чу 330 грамм чуйодар.

⁴Тпаккха Иийсай мурдех цхъанне, ЕхІуда-Иш-Къерийота, тІехьаГІа Иийсайна тийшаболх баьчо, аьлар: ⁵«Из деза даьт-та кхо бІаь динари* ахчах дехка а дехка, мискачарна дІа хІана дийкъанзар вай?» ⁶Из ше аьннар аланзар цо мискача наьха бала кхаьча, хІаьта ше къу хиларагІа аьлар. Шийга мурдий ахча Іалашдеш лелабеш бола тІормиг боландаь, наггахьа цу чу тоссача ахчах хІама хьаэцар цо шийна.

⁷Тпаккха Иийсас аьлар: «Йита из кхалсаг. Со дІаволлар-гволча денна Іалашдаьд цо из даьтта. ⁸ХІана аьлча миска-бараш массаза хургба шуца, хІаьта Со даим хургвац шуца».

Эл-Іазара духьала баь барт

⁹ДукхагІа болча жугташта хайра Иийса цига волга. Иийса гора духьа баьхка а ца Іеш, Цо венначара дийнваь вола Эл-Іазар го а баьхкабар уж. ¹⁰ХІаьта дина керттерча даьша Эл-Іазар ве аьнна соцам бир. ¹¹ХІана аьлча Эл-Іазар ба-хьан долаш баьхка дукхагІбола жугтий Иийсайх тийшар.

Иийса гІюзалца тІаэц Ерушалайиме

¹²ШоллагІча дийнахьа Песахь дезде баьхкача дукхача наха хезар Иийса Ерушалайиме воагІаш ва аьнна. ¹³Уж хурма гаьн ткъовронаш кара а йолаш, Иийсайна духьала баьхкар. Цар цІоГІарч деттар:

«ОшаІна! Далла ба хоастам!

Даькъала ва Везача Аьлан цІерагІа воагІаш вола
Исраила Паччахь!»

¹⁴ХІаьта Иийса цхьа къона вир корадаь, цунна тІахайра, Деза Йоазонаш тІа яздаь долчча бесса:

¹⁵ «Ма кхералахь, ЦІийона йоІ**!

Ер хьа Паччахь воагІа,
къонача вира тІа а хайна».

* 12:5 300 динари – из Іуна шера доагІа алапи хиннад.

** 12:15 ЦІийона йоІ – Ерушалайима бахархой.

¹⁶ Цун мурдаш юххьанцахъа кхийтанзар цу гулакхех. Амма тЕхьяга Иийсай сийле кхоачашхилча кхийтар уж, уж дешаш Цунах лаьца яздаь хиларах а, из деррига Цунна даь хиларах а.

¹⁷ Хьалха Цо Эл-Иазар кьубба чура хьавийхача хана а, Цо из венначара дийнваьча хана а Иийсайца хиннача наха цунна тешал дора. ¹⁸ Иийсас из тамашийна белгало яр хеза, Цунна духьала баьхкар нах. ¹⁹ Фарушхоша вАший йоахар: «Гой шоана, вайна-м хАама де магац? ХАаьта деррига дуне Цунна тЕхьяотташ латт!»

Цхьаболча грекахоша Иийса лахар

²⁰ Песахъа дезача дийнахъа Далла Iамалъе баьхкача нахаца грекахой а бар. ²¹ Галил-мехкара Бет-Цайда-шахьарера волча Филиппана тАбахар уж. Цар дехараш деш аьлар Филиппага: «Аьла, тхона Иийса бIаргагор дезар».

²² Филиппа дIа а ваха цунах лаьца Андреасага дIааьлар. тIаккха Андреаса а Филиппа а Иийсайга дIадий-цар грекахошта ловш дар. ²³ Иийсас жоп луш аьлар цу шиннега:

«тIакхъачад Адама воIа сийле дIагойта еза сахьат. ²⁴ Боккъала ях аз шуга: нагахъа кIи фийг лаьтта бежача, хIалак ца хуле из ше бусаргба. ХIаьта нагахъа из ше хIалакхуле а, дуккха а сом лургба цо. ²⁵ Ший са дезачо из хIалакду. ХIаьта укх дуненахъ ший са ца дезачо, хадаргдоацача вахаре кхачар духъа Iалашдергда из. ²⁶ МоллагI а Сона гулакх деш вар Сона тЕхьяотталва. Со волча моттиге, Са Iу а хургва. МоллагIа Сона гулакх деш вар Са Дас лоархIар ва».

Иийсас Ший валарга гIолла дергдолчоь дуьц

²⁷ «ХIаьта хIанз Са са корзагIдаьннад. Фу ала аз? „Да, кIалхарваккха Со укх сахьатах“? ХIаьта укх сахьата духъа венав Со. ²⁸ Да! Хазийта Хьай цIи!»

Тпаккха сигаленашкара оаз хезар: «Аз Сай цІера сийле хаза а хазийтай, хІаьта хІанз кхы а хозийтаргья», – аьнна.

²⁹ Цига лаьтгача, из хезача наха йоахар: «Из сигале къайкъар дар».

ХІаьта вокхар йоахар: «Малейко къамаьл дир Цунца».

³⁰ Цар аьнначунна духъала Иийсас аьлар: «Са духъа яйтанзар из оаз, шун духъа яйтар. ³¹ХІанз укх дунен кхел хулаш я. Укх дунен аьла* дІаэккхавергва хІанз. ³²Со лаьт-тара хьалваьккхача, деррига адам Сайна тІаозадергда Аз».

³³ Из Иийсас аьлар, Ший валар мишта хургда хайтар духъа. ³⁴Наха Иийсайга аьлар: «Тхона хезад Товрата хьехам тІа, Масихъ даим вахаргва аьнна, долга. Тпаккха Іа мишта ях: „Адама ВоІ хьалваккха** везаш ва?“ Малав из Адама ВоІ?»

³⁵ Тпаккха Иийсас аьлар царга: «ХІанз а кІеззига йолча хана сердало я шуца. Сердало йоллаш цу Сердалон чу лела, шоаш боадонга дІа ца хьулдайташ. ХІаьта боадонга лелачунна ше сенга вода а хац. ³⁶Из сердало шуца йолччара теш цу сердалонах, тпаккха сердалонна къонгаш хургда шо». Из а аьнна, Иийса дІавахар, дІакъайла а ваьнна царна.

Жугтий цатешар

³⁷ Ишттал дукха тамашийна белгалонаш гойтар Иийсас наха, хІаьта а тешаш бацар уж Цунах. ³⁸ Из дар ЕшаІ-ЯхІу-пайхамаро аьнна ер дешаш кхоачаш хилийтара:

«Веза Аьла, мала тийшар тхогара хезачох?

Хьанна хоадалара Везача Аьлан низбола кулг?»

³⁹ Уж нах тешаш а бацар, ЕшаІ-ЯхІу-пайхамаро кхы дІахо а аьнна даь:

* 12:31 Укх дунен аьла – из иблис да.

** 12:34 ЖІарга тІа хьалваьккхар, цул тІехьагІа сигала а хьал-воаккхаргва.

⁴⁰ «Дала уж бІаргаш дайна а баъб,
 цар дегаш а чІоагІдаъд,
 цар бІаргашта гургдоацаш,
 цар дегаца кхетадергдоацаш,
 Сога шоаш тоабайтара
 уж тІа а берзаргбоацаш!»

⁴¹ Иштта аьннад ЕшаІ-ЯхІу-пайхамаро, шийна Іийсай сийле яйча. Из Іийсайх лаьца аьннадар цо.

⁴² Хьакимашта юкьера дукхагІа бараш тийшар Іийсайх. Амма шоаш фарушхойх кхерар бахьан долаш, цар хайтанзар шоаш тийшалга. Уж кхерар шоаш гуллама цІенах дІакьоастабар. ⁴³ ХІана аьлча, наха шоай сий дар Дала сийдарал дукхагІа дезар царна.

Іийсай дешо дуненна кхел ю

⁴⁴ ТІаккха Іийсас дІакхайкадир нахага: «Сох тешаш вар, Сох тийша а ца Іеш, Со Вайтачох а теш. ⁴⁵ Со гуш волчунна Со Вайтар а гу. ⁴⁶ Сердало санна венав Со укх дунен чу, Сайх тешаш вар цхьаккха а боадоне ца витар духьа.

⁴⁷ Нагахьа санна цхьанне Са дешаш шийна хезача, уж ца лорадой, Аз цунна кхелгьац. ХІана аьлча Со дуненна кхелгье венавац, амма дуне кІалхардаккха венав. ⁴⁸ Со а Са дешаш а тІа ца эцаш волчунна ший кхел я. Аз аьннача дешо ергья цунна кхел тІеххьарча дийнахьа. ⁴⁹ ХІана аьлча Аз Сайгара яхац, амма Со Вайтача Са Дас тІадиллад Со-на, Аз фу ала а, фу дувца а деза оалаш. ⁵⁰ Сона хов, Дала тІадилларо хадаргдоацача вахарга а воалаву. Цудухьа Аз яхар Сайга Дас ма аллара ях Аз».

Іийсас Ший мурдий когаш биллар

13 ¹ Песахьа деза ди тІакхоачаш дар. Ше укх дунен тІара Ший Даьна тІаваха веза сахьат тІакхоачаш долга ховш вар Іийса. Ший бараш безабенна, укх дунен

чура, Цунна безабалар уж дегчура. ² Пхьор дуача хана Иийсайна тийшаболх бе дагатессар иблисо ШимИон-Иш-Къерийота воIа ЕхIудана. ³ ХIаьта Иийса ховш вар Ший Дас деррига а Ший кара денналга а, Ше Даьлагара хьавеналга а, хIанз Далла тIавадалга а. ⁴ Иштта Иийсас истола тIара хьал а гIетта, Шийна тIера тIехьдудуха барзкъа Юдаьккхар. ТIаккха гата хьа а ийца, из Ший юкьах дийхкар. ⁵ Цул тIехьагIа таза чу хий а деттар Иийсас. ТIаккха мурдий когаш буллаш, уж Ший юкьах доаллача гатаца бокъабе волавелар Из. ⁶ Иштта ШимИон-Кефана тIа а вахар Иийса, хIаьта вокхо аьлар Цунга: «Веза Аьла, Iа булларгба са когаш?»

⁷ Иийсас жоп делар: «Аз деш дар хIанз фуд хац хьона, амма тIехьагIа кхетаргва хьо».

⁸ ТIаккха Кефас аьлар Цунга: «Булларгбац Iа са когаш цIаккха а».

ТIаккха Иийсас жоп делар Кефана: «Аз хьо ца вулле, Соца юкьара хIама дац хьа».

⁹ ТIаккха ШимИон-Кефас аьлар Цунга: «Веза Аьла, когаш била а ца Iеш, са кулгаш а, корта а билла!»

¹⁰ Иийсас аьлар цунга: «Лийчачун когаш мара била безац, хIана аьлча, веррига цIена ва. Шо а цIена да, дерригаш дече а». ¹¹ Иийсайна вайзар Шийна тийшаболх бе воаллар. Цудухьа аьлар Цо: «Дерригаш цIена дече а», – аьнна.

¹² Мурдий когаш билла а ваьнна, Ший тIехьдудуха барзкъаш хьа а ийца, Иийса истола уллув хаьнара ваьнна улар*. ХIаьта мурдашка Цо аьлар: «Хой шоана, Аз шоашта даьр фуд? ¹³ Оаш Сох „Устаз“ а, „Веза Аьла“ а оал, из нийса оал оаш. Со боккьонцахь Из ва а ва. ¹⁴ Иштта шун Веза Аьла а, Устаз а воллашехь, Аз шун когаш билача, оаш а била беза вIаший когаш. ¹⁵ Аз

* 13:12 Той долча хана истола гонахьа хаьнара баьнна бадар уж.

масал гойтар шоана. ХІанз Айса даър шуга вІаший дайтар духъа. ¹⁶ Боккъала ях Аз шуга: „Іу ший фусам-даъл лакхагІа вац. Иштта вахийтар а, ше вайтачул лакхагІа вац“. ¹⁷ Из шоана ха а хой, из оаш кхоачаш а дой даъкъала да шо.

¹⁸ Шох массарех лаъца яхац Аз из. Сона бовз Айса харжараш. Амма кхоачашхила деза Деза Йоазонаш тІа яздаъ дола: „Соца ялат дуаш волчо Сона тІа кІоажув айбаъб“, – яха дешаш. ¹⁹ ХІанз хьалххе а дІахойт Аз шоана хургдар, из кхоачашхилале, тІаккха из кхоачашхинна даълча, Со Вар Со хиларах* шо тешийта.

²⁰ Боккъала ях Аз шуга: Аз вохийтар тІаэцаш волчо Со тІаэц, хІаъта Со тІаэчачо Со Вайтар а тІаэц.

Іийсас Шийна тийшаболх хъано бергба дІадийцар

²¹ Из къамаъл дича, Іийса геттара корзагІваълар. Цо тешал деш, аълар: «Боккъала ях Аз шуга, шох цхъанне тийшаболх бергба Сона».

²² ТІаккха мурдаш цецбаънна вІаший бІарахъежар, Цо вувцар малав ца ховш. ²³ Мурдех Іийсайна къаъст-та везаш вола цаІ Цунна наькха тІа вижа Іеш вар. ²⁴ Цу мурдага ШимІон-Кефас кулг оамалах аълар, Цо вувцар малав хатта аьнна.

²⁵ Цу мурдо Іийсай наькха тІа корта а билла хаьттар Цунга: «Веза Аьла! Малав из?» – аьнна.

²⁶ Іийсас жоп делар: «Аз ер олга чІегилг, када чу а Іетта дІакховдаергъяр ва-кх».

ТІаккха Іийсас олга чІегилг када чу Іетта дІакховдайир ШимІон-Иш-Къерийота воІага ЕхІудага. ²⁷ ЕхІудас из олга чІегилг хъа ийцача, цу сахъате цунна чу иблис

* 13:19 Каст-кастта Деза Йоазонаш тІа Шийх лаъца дувчача хана Дала уж дешаш оалаш хиннад. Иштта жоп даларца Іийсас шеко йоацаш дІахойташ хиннад, Даъла Из Ше волга.

даьлар. Тпаккха Иийсас аьлар ЕхІудага: «Из хье де воаллар сихха дий вала».

²⁸Амма Иийсайна юххе дІатайжа Іеш болчарех цхьаккха а кхийтанзар, Иийсас сенах лаьца йоах цунга. ²⁹ЕхІудага ахча дола тІормиг хиларах, царех цхьаболчарна моттар, Иийсас цунга «Дезача денна вайна эшар эца» е «Мискачарна сагІа ле», – йоах. ³⁰ХІаьта ЕхІуда из олга чІегилг хьа а ийца араваьлар. Ара бийса яр.

Кердадар тІадиллар

³¹Иштта ЕхІуда араваьлча Иийсас аьлар: «ХІанз Адама ВиИий сийле гучаяьлар, хІаьта Даьла сийле Цунга тІолла гучаяьккхай. ³²Нагахьа Даьла сийле Цунга тІолла гучаяьккхача, тІаккха Дала а Шийга тІолла Адама ВиИий сийле гучайоаккх. Кастта Дала Цун сийле а гучайоаккхаргья.

³³Бераш! Кхы дукха хургвац Со шуца. Лохаргва оаш Со. Амма Аз жугтий дина кулгалхошка ма аллара: „Со водача шун дахка йиш яц“, иштта хІанз шуга а ях Аз из. ³⁴ХІанз кердадар тІадул Аз шоана: вІаший дезаш хила. Сона шо деззача бесса, иштта шо а дезалаш вІаший. ³⁵Нагахьа шо вІаший безаме хуле, тІаккха ховргда массанена, шо Са мурдаш долга».

Иийсас хьалххе а дІахойт Кефа Шийх дІакъастаргхилар

³⁶ШимІон-Кефас хаьттар Иийсайга: «Веза Аьла! Хьо сенга вода?»

Иийсас жоп делар цунна: «Со водача хІанз воалургвац хьо, амма тІехьагІо воагІаргва хьо Сона тІехьа».

³⁷Кефас хаьттар Иийсайга: «Са йиш хІана яц-те хІанззехь а Хьона тІехьа ва? Сай са а дІалургда аз Хьа духьа».

³⁸Иийсас жоп делар: «Хьай са а дІалургда ях Іа Са духьа? Боккъала ях Аз хьога: „БоргІал кхайка а кхайкале, кхозза Сох дІакъастаргва хьо“».

Ийса Даьна тІабода никъ ба

14 ¹«Сагота ма хилда шун дегаш. Даьлах а теша, Сох а теша. ²Са Даь цІагІа дукха я ченаш. Нагахьа из иштта децаре, Аз аргдарий шуга: „Со шоана моттиг кийчъе вода?“ ³Аз дІа а ваха, шоана моттиг кийчъяь яьлча, тІаккха юха а вена, Се волча дІадугаргда шо, шо а Со волча хургдолаш. ⁴Со водача моттиге бода никъ а бовз шоана».

⁵ТІаккха Томаса аьлар Цунга: «Веза Аьла, тхона-м хац Хьо сенга вода, тхона мишта бовз из никъ?»

⁶Цунна духьала Ийсас аьлар: «Со ба никъ а, бакъдар а, вахар а. Цхъаккха а водац Даьна тІа Сога гІолла мара. ⁷Со вовзаре, Са Да а вовзаргвар шоана. ХІаьта хІанз денз дІа Из вовза а вайзав, бІарга а вайнав шоана».

⁸Филиппа аьлар Ийсайга: «Веза Аьла, гойталахъ тхона Да, из тоьаргдар-кх тхона тІаккха».

⁹Ийсас аьлар цунна духьала: «Ишттал дукхача хана денз ва Со шуца, хІаьта хІанз а вовзац хьона Со, Филипп? Со бІаргавайначунна Да а вайнав, хІаьта Іа из мишта ях: „Гойталахъ тхона Да“? ¹⁰ХІаьта хьо тешаций Со цаІ Даьца хиларах а, Да цаІ Соца хиларах а? Аз шуга оала дешаш Согара дац. Соца цаІ волча Са Дас ду Ший гІулакхаш. ¹¹Тешалаш Сох, Со цаІ Даьца хиларах а, Да цаІ Соца хиларах а. ХІаьта шо из бахьан долаш а теше, Аз деча гІулакхашка гІолла теша Сох. ¹²Боккъала ях Аз шуга: из Аз деш дар Сох тешачунна дулургда. Кхы сов гІулакхаш дулургда цунна, хІана аьлча, Со Да волча вода. ¹³ТІаккха оаш Са цІерагІа мел дийхар Аз кхоачашдергда, Даь сийле Цун ВоІага гІолла гучаяккхар духьа. ¹⁴ХІаьта оаш фуннагІа а Са цІерагІа дехе, Аз кхоачашдергда из».

Даьла Са лургда алар

¹⁵ «Нагахьа санна шоана Со везе, Аз шоашта тIадиллар кхоачашде оаш. ¹⁶ ХIаьта Аз Даьга дехаргда, тIаккха Цо кхывола гIо Дергдар* лургва шоана, Из даим шуца хиллийта. ¹⁷ Из гIо Дергдар бакьдолчун Са да. Из дуненна тIаэцалургдац, шийна Из го а ца гондаь, Из довза а ца довзандаь. ХIаьта шоана довз Из, Из шуца доландаь а, шоана чухь Из хургдоландаь а. ¹⁸ Бой дутаргдац Аз шо. ВоагIаргва Со шо долча. ¹⁹ Кастта дуненна гургвац Со, амма шоана гургва Со. Со вахаш хиларах, шо а дахаргда. ²⁰ Цу дийнахьа шоана ховргда Со Сай Даьца цаI хилар а, шо Соца цаI хилар а, Со шуца цаI хилар а. ²¹ Аз тIадиллар тIаэцаш вар, из кхоачашдеш вар, из Со везаш вар ва. ХIаьта Со везар Са Даьна а везаргва. Сона а везаргва из, Аз Се гойтаргва цунна».

²² Иш-Къерийот а воацаш, кхыча ЕхIудас аьлар Iийсайга: «Веза Аьла! Из фуд? Хьо тхона хIана гойта воал Хье, дуненна а ца гойташ?»

²³ Iийсас аьлар цунга: «Нагахьа сага Со везе, цо Са дош лорадергда. Са Даьна из везаргва, хIаьта Вай из волча а гIоргда, воашта фусам а ергья цигахьа. ²⁴ Со ца везачо, Са дешаш а тIаэцац. ХIаьта шоана хозаш дола дош Са дац. Из Со вайтача Даь да.

²⁵ Ер Аз дийцар шуга, Со шуца а волаш. ²⁶ ХIаьта шоана гIо Дергдар, Ший Са дайтаргда Са Дас. Са цIерагIа дойтаргдолча цу Даьла Сино хьехаргда шоана масса дола хIама. Аз шуга мел дийцар, дага а дойтаргда Цо шоана.

²⁷ Машар бут Аз шоана, Сай машар лу Аз шоана. Дунено ца лучча тайпара машар лу Аз шоана. Сатем боацаш ма хилда шун дегаш, кхера а ма лолда уж.

* 14:16 Цу деша маIан да иштта Гадоаккхар, Сатембер.

²⁸ Шоана хезар-кх Аз шоашка аьннар: „Со дIавода, юха а воагIаргва Со шо долча“. Со шоашта везаре, хозахетаргдар шоана Со Даьна тIаводаш хилар, Са Да Сол лакхагIа воландаь.

²⁹ ХIанз, хьалххе из хилале, дIахойт Аз шуга, тIехьагIа из кхоачашхинна даьлча, шо тешийтара. ³⁰ Кхы дIаьх дергдац Аз шуца къамаьл, хIана аьлча, укх дунен аьла* хьавоагIа, хIаьта цун Сона тIехь доал дац. ³¹ Амма Сона Сай Да везилга дуненна дIахайтар духьа Дас тIадиллар Цо ма аллара кхоачашду Аз.

ХьалгIовтта. Укхазара дIадолх вай».

Ийса комсий бакъбола саьрг ба

15 ¹ «Со комсий бакъбола саьрг ба, хIаьта Са Да комсаш Лелаярхо ва. ² МоллагIа а сом луш йоаца Са ткъовронг Цо дIахоадаергья. ХIаьта сом луш йола моллагIа йола ткъовронг цIенъю, дукхагIа сомаш хилийтар духьа.

³ Аз шоана хьийхача дешага гIолла тхьовре а шо цIенденнад. ⁴ Шо Соца массаза а цаI хила, хIаьта Со шуца массаза а цаI хургва. Комсий саьргаца цхьана массаза а ца хилча ткъовронго ши-шех сом бахьаргбац, иштта шо а хургда Соца массаза а цаI долаш ца хуле.

⁵ Со комсий саьрг ба, хIаьта шо ткъовронгаш я. МоллагIчо а ше Соца массаза а цаI волчо а, Со шийца массаза а цаI волчо а шортта сомаш кхебу, хIана аьлча, Со воацаш шоана хIама дулургдац.

⁶ МоллагIа Соца массаза а цаI воацар кхесса дIа а вохийт, ткъовронг санна из вокъа а лу. ТIаккха уж ткъовронгаш гульья цIерал а кховсс, уж цIерал йоаг. ⁷ Нагахьа шо Соца массаза а цаI хуле, Са дешаш шун дегашка а массаза а хуле, шоашта ловр деррига а деха, из хургда шоана. ⁸ Шортта сом а луш, шо Са мурдаш хилча, Са Даь сийле а гучайоал.

* 14:30 Укх дунен аьла – из иблис да.

⁹Са Даьна Со везачо тарра, Сона шо а деза. Са безаме массаза а хилалаш шо. ¹⁰Аз шоашта тІадиллар оаш кхоачашдеш хилча, Са безаме а массаза а хургда шо, Са Даь безаме Со массаза а хилара тарра, Аз а Сай Дас тІадиллар кхоачашдеш а деш. ¹¹Ер аьлар Аз шуга, Сай хозахетар шоана чухь хилийтара а, из шун хозахетар дизза хилийтара а».

Ийсай керда тІадиллар

¹²«Ер да Аз шоана тІадуллар: „Дезалаш шо вІаший, Сона шоаш деззача тайпара“. ¹³Ший доттагІашта ший са а дІадаллала болча безамал чІоагІагІа безам цхьанне а хургбац. ¹⁴Шо Са доттагІий да, нагахьа оаш Аз тІадиллар кхоачашдой. ¹⁵ХІанз алац Аз шух лай, хІана аьлча, лаьшта шоай хьакимо фу ду хац. Амма шух Аз доттагІий аьннад, Сай Даьгара хезар деррига а Аз шуга дІахойтандаь. ¹⁶Шо дац Со хержар, Со ва шо хержар, шо дІаовтгадаьр, шо дІа а даха, оаш лаьтта сом бахьаргболаш, оаш Даьгара Са цІерагІа мел дийхар Цо шоана лургдолаш. ¹⁷ХІаьта ер тІадул Аз шоана: вІаший дезалаш».

Дуненна мурдаш гоама хилар

¹⁸«Дуненна шоаш гоама хилча ховш хилалаш, шул хьалха Со дуненна гоама волга. ¹⁹Шо укх дунен тІара даларе, цу дуненна шо ший бараш санна дезаргдар. ХІаьта шо укх дунен тІара дац, Аз хержад шо, цудухьа дуненна гоама да шо.

²⁰Дага лоаттаделаш Аз шоашка аьнна дош: „Лай ший хьакимал лакхагІа вац“. Нагахьа санна Со лелхаваьвале, шо а лелхадергда. Нагахьа санна Са дош кхоачашдеш хуле, шун дош а кхоачашдергда.

²¹Из деррига а дергда шоана Са цІи оаш лелаяр бахьан долаш, хІана аьлча, Со Вайтар царна а вовзац.

²² Нагахья Аз вена царга дийцадецаре, уж шоай кьиношта бехке хургбацар. ХІанз шоай кьиношта уж бехказа бац. ²³ Со гоамаволчунна Са Да а гоама ва. ²⁴ Нагахья Аз кхы цхъанне а ца даь гулакхаш царна юкъе даьдецаре, тІаккха уж шоай кьиношта бехке хургбацар. ХІаьта хІанз уж гулакхаш шоашта дайна доллашехь а, гоама вар царна Со а Са Да а. ²⁵ Амма из хилар цар Товрата хъехам тІа яздаьр кхоачашхилийтара: „Со гоама хила бахъан дацар цар“*.

²⁶ Аз войтаргва шоана Сай Даьгара гІо Дергдар – Даьгара хьадоала бакъдолчун Са. Цо веча тешалдергда Сона. ²⁷ ХІаьта шоаш юххъанцахья Соца хилар бахъан долаш оаш а тешал дергда Сона».

16 ¹ «Из Аз аьлар шуга, шоаш Сох тешар оаша дутаргдоацаш. ² Гуллама цІенах дІакъоастадергда шо. Цул совгІа, тІакхоачаш я из зама, моллагІчунна, шо доадича, ше Далла гулакх ду мотташ. ³ Уж гулакхаш леладергда цар, шоашта е Да а, е Со а ца вовзандаь. ⁴ Ер аьннадар Аз шуга, из зама тІаеча, шоана дагадаогІаргдолаш цу дерригнех лаьца Аз шуга дийцар».

Даьла Сина болх

«ХІанззалца аланзар Аз шуга из, Со шуца цхъана хиннадаь. ⁵ ХІаьта хІанз Се Вайтачунна тІавода Со. Шух цхъанне а хоаттац Сога: „Хьо сенга вода?“ ⁶ Амма Аз шоашка из дІахайтарах, шун дегаш саготонах хьалдизар. ⁷ ХІаьта Аз бакъдар ях шуга: „Со дІавахар гІойле я шоана“. Нагахья Со дІа ца воде, шоана гІо Дергдар воагІаргвац, хІаьта Со дІавахача вайтаргва Аз Из шоана. ⁸ Цо, хьавена, гойтаргда дуненна цар къа а, Са бакъдар а, Даьла кхел а. ⁹ Цо гойтаргда дунено Сох цатешарах лотадаь

* 15:25 Хъажа Забур 34:19; 68:5; 108:3.

къа. ¹⁰ТIаккха Цо гойтаргда Са бакъдар, хIана аьлча, Со Даьна тIагIоргва, Со кхы гургвац шоана. ¹¹ТIаккха Даьла Сино гойтаргья Даьла кхел, хIана аьлча, укх дунен аьлан кхел яьй.

¹²Кхы а дуккха дар Са шуга ала, амма хIанз сов хала хургда шоана из ла. ¹³ХIаьта бакъдолчун Са хьадеча, Цо бакъболча новкъа доахаргда шо, хIана аьлча, Цо Шийгара яхаргдац, амма Шийна хезар дувцаргда, тIайоагIача хана хургдар хойтаргда Цо шоана. ¹⁴Цо Са сий гучадоаккхаргда, хIана аьлча, Сogarчох дIа а ийца, Цо довзийтаргда шоана из. ¹⁵Даь мел дола хIама а Са да. Цудухьа аьлар Аз, Цо Сogarчох дIа а ийца, шоана довзийтаргда из аьнна.

¹⁶Кастта Со гургвац шоана. ТIаккха юха а кастта гургава шоана Со».

Халахетар а хозахетар а

¹⁷ТIаккха цхьаболча мурдаша шоайла аьлар: «Из фудхьогI Цо вайга яхар: „Кастта Со гургвац шоана, юха а кастта Со гургва шоана“? Кхы а: „Со Сай Да волча вода“?»

¹⁸Иштта цар йоахар: «Из фудхьогI Укхо яхар: „Кастта“? Кхетац-кх вай Укхо яхачох».

¹⁹ТIаккха Iийса кхийтар Шийга уж фу хатта ловш ба. ТIаккха Цо мурдашка аьлар: «Аз шоашка аьнна фудхьогI яхаш, вIаший хоатташ да шо: „Кастта Со гургвац шоана, тIаккха юха а кастта гургва шоана“? ²⁰Боккъала ях Аз шуга: шо узамаш деш а, делхаш а хургда, хIаьта дуненна хозахетаргда. Шо халахеташ хургда, амма шун халахетар хозахетарга дерзаргда. ²¹Бер деш йоаллача кхалсага хул лазар, ший бер ду ха тIакхаьчандаь, амма ше бер даь яьлча хозахетар бахьан из гIайгIа йицлу цунна, ше саг дунен чу ваккхар бахьан долаш. ²²Иштта шо хIанз гIайгIане да, амма Сона юха гургда шо, тIаккха хозахетар хургда шун дегашка. Из шун хозахетар цхьанне а дIадоаккхаргдац шугара. ²³ТIаккха цу дийнахьа хIама а хоаттаргдац оаш

Сога. Боккъала ях Аз шуга: нагахья Са цІерагІа оаш цхьа хІама Даьгара дехе, лургда Цо шоана. ²⁴ХІанззалца хІама дийхадац оаш Са цІерагІа. Дехаш хилалаш – лургда шоана, шун хозахетар дизза хилийтар духья».

Ийса дуненал котвалар

²⁵ «КІоанолгашца аьлар Аз шуга. Амма тІайоагІаш я из зама, Аз шуга кхы кицашца а ца дувцаш, ма дарра Сай Даьх лаьца шоана дІакхайкадергдола. ²⁶Цу дийнахья Цунгара дехаргда оаш Са цІерагІа. Аз яхац шуга, шун духья Аз дехаргда Даьга. ²⁷ХІана аьлча Даьна Шийна а дез шо, шоана Со везандаь а, Со Даьгара хьаваьнна хиларах шо тешандаь а. ²⁸Даьгара хьаваьнна, дунен чу вера Со, хІаьта хІанз юха а ер дуне дита Даьна тІавода Со».

²⁹ Ийсай мурдаша аьлар: «ХІанз-м тхо кхетадеш хьаях Іа тхога, кІоанолгашца а цадувцаш. ³⁰ХІанз хов тхона Хьона деррига ховлга, цхьанне а хаттараш далар эшаш а вац Хьо. Цудухья тешаш да тхо Хьо Даьлагара хьаваьнна хиларах».

³¹ Ийсас жоп делар царна: «ХІанз теш шо? ³²ХІаьта хІанз тІакхоачаш латт, тІакхаьча а даьннад из сахьат, шо дерригаш а дІа-юха а даьржа, хІаравар ши-ший цІагІа чувийрза, Со цаІ вутащ. Амма Со цаІ вац, Соца Са Да воландаь. ³³Ер ях Аз шуга, Соца цаІ долаш шун машар хилийтара. Дуненахь гІайгІа хургья шоана, амма денал долаш хилалаш! Со котваьннав укх дуненал».

Ийса Шийна дуІа деш ва

17 ¹Уж дешаш а аьнна, Ший бІаргаш сигала хьал а хьожадаь, Ийсас аьлар: «Да! ТІаденад из сахьат. Гойталахь Хьай ВиИий сийле, Цо Хьай сийле гойтаргйолаш. ²Іа Цунна массанена тІехья доал ден-нача бесса, Цо Іа Шийна беннарашта массанена хадаргдоаца вахар далара. ³ХІаьта хадаргдоаца вахар

да: цаI мара воаца бакъвола Даъла вола Хьо а, Ia дунен чу вахйта вола Гийса Масихъ а вовзар. ⁴Ia Сайна тIадилла гIулакх кхоачаш а даъ, укх лабтта Хъа сийле гойтай Аз. ⁵XIаьта, Да, Хьона хьалхашка дуне кхоллале денз а сийле вар Со. XIанз цу сийленца Ia сийлахъа ве Со Хъайна хьалхашка».

Гийсас мурдашта дуIа ду

⁶«Ia укх дунен чура Сайна деннача адамашта, гучаяьккхар Аз Хъа цIи. Уж Хъа дар, хIаьта Ia Сона делар уж. Цар Хъа дош лорадир. ⁷XIаьта хIанз хов царна деррига Ia Сона деннар Хьогара долга, ⁸хIана аьлча, Ia Сона денна дешаш Аз царна дIаделар. XIаьта цар уж дешаш а тIайцар, боккъала а хайра Со Хьогара хъаваьнналга, тийшар Со Ia вайта хиларах. ⁹Аз бех Хьогара уж. Аз дехац дуненна тIера, амма Ia Сона бенначарна тIера мара, уж Хъа боландаъ. ¹⁰Са мелдар Хъа да, хIаьта Хъадар Са да. Царга гIолла Са сийле а гучаяьннай. ¹¹Со хIанзчул тIехьагIа укх дунен тIа хургвац, амма уж дунен тIа ба. XIаьта Со Хьо волча воагIа. Веза Да! Ia Сона еннача Хъай цIерагIа доалдарца Iалашбе уж, Вай шиъ санна цаI болаш хилийтара. ¹²Со царца волча хана, Аз Ia Сайна еннача Хъа цIерагIа доалдарца лорабора уж. Со хьожар царга, цудухъа царех цхъаккха а Аз воаванзар, хIалакъхила везаш вола саг* воацар, Деа Йоазонаш тIа дар кхоачашхилийтара.

¹³ТIаккха хIанз Хьона тIавоагIа Со. Амма ер Аз хIанз Со дунен чу волаш ях, Са хозахетар ма дарра, цар дегашка из дизза хилийтара. ¹⁴Аз делар царна Хъа дош, дуненна гоамбелар уж. ¹⁵Аз дехац Ia уж нах укх дунен тIара дIаэцар, амма дех Ia уж вонах лорабар**. ¹⁶Уж а,

* 17:12 XIалакъхила везаш вола саг – из ЕхIуда-Иш-Къерийот ва.

** 17:15 Е иштта: «...дех Ia уж иблисах лорабар».

Со санна укх дунен тIара бац. ¹⁷Хьай бакъдолчунца уж супа бе*. Хьа дош да бакъдар. ¹⁸Iа Со дунен чу вайта хилара тарра, Аз уж а хьожабу дунен чу. ¹⁹Аз хетаву Се цар духьа, уж бакъдолчунца супа хурглолаш».

Ийсас дуIа ду Шийна тIехьа мел айттарашта

²⁰ «Аз дех Хьога, духьала цар духьа а доацаш, ам-ма цар дешашка гIолла Сох тешаш болчар духьа а. ²¹Аз дех уж берригаш а цаI хилийта. Хьо Са Да Соца цаI а, Со Хьоца цаI а санна, уж а Вайца цаI хилийта, Со Iа вайта хиларах дуне тешийтар духьа. ²²Iа Сона енна сийле Аз царна а еннай, уж а, Вай ший санна цаI хилийтара. ²³Со царца цаI а, Хьо Соца цаI а санна хулба уж а кхоаччаш цхьоагIо йолаш, дуне тешийтара Iа Со вахийта хиларах а, Со санна Хьона уж безаш хиларах а.

²⁴Да! Уж Iа Сона беннараш Со волча Соца хилар лов Сона. Царна а лов Iа Сона енна сийле бIаргаго, хIана аьлча, Хьона Со дуне кхоллале а вийзавар. ²⁵Бакъвола Да! Дуненна Хьо ца вовзе а, Сона вовз Хьо. Царна хов, Iа Со вайта хилар. ²⁶Аз гучаяьккхар царна Хьа цIи, хIанзчул тIехьагIа а гучайоаккхаргья, Со везавенна Хьа безам цар дегашка хилба, Со а царца цаI хилва».

Ийсайна тийшаболх бар а, Из лацар а

18 ¹Ший дуIа даь а ваьнна, Ийса Ший мурдашца Къидрон-атагIен духьала йоаллача бешагахьа дIаволавелар. Цу беша баьлар Ийса а Цун мурдаш а. ²ХIаьта Ийсайна тийшаболх бе гIертача ЕхIудана а йовзар из моттиг, хIана аьлча, Ийса а Цун мурдаш а каст-кастта гуллора цига. ³Цудухьа шийца ЕхIудас йоалайир римхой

* 17:17 Супа хила – быть святым.

тЕмахой тоаба а, иштта Іуй а, уж байтабар дина керттерча даьша а фарушхоша а. Уж баьхкар лотаяь фонараш а, цЕраш а, герз а дахьаш. ⁴Іийсайна ховш дар деррига а, Шийна хургдар. Цо дІахьалха а ваьнна хаьттар: «Малав оаш лехар?»

⁵«НацІратера Іийса ва», – аьлар цар.

«Из Со ва*», – аьлар Іийсас.

Баьхкачарца тийшаболх беш вола ЕхІуда а вар. ⁶Іийсас «Из Со ва» аьлча, уж юха а баьнна, лаьтта Іулийгар.

⁷ТІаккха Іийсас юха а хаьттар царга: «Оаш мала лех?»

Цар жоп делар: «НацІратера Іийса», – аьнна.

⁸ТІаккха Іийсас аьлар: «Аз аьлар шуга, Со ва Из, аьнна. Нагахьа оаш Со лехе, ераш дІабахийта».

⁹Иштта кхоачашхилар Іийсас аьнна дешаш: «Іа Сона бенначарех Аз цхьаккха а воаваьвац».

¹⁰ТІаккха шийгара тур бетгара даьккхар ШимІон-Кефас, дина керттерча даь Іуна тур а теха, цун аьтта лерг дІадахийтар. Цу Іуна цІи Малх яр. ¹¹Іийсас Кефага аьлар: «Бетта чу долла хьай тур. Сай Дас мала аьнна бенна балийна кад ца молаш Іергва Со?»

Іийса дина керттерча даьна хьалхашка воалавар

¹²Цул тІехьагІа римхой тЕмахоша а, цар керттерча хьакимо а, жугтий дина кулгалхоша хьабайтача хаьхоша а Іийса хьа а лаьца дІавийхкар. ¹³ТІаккха Іаннаса тІавигар цар Іийса, Хьанан цу шера дина керттера да волча Къайафан уст да хиларах. ¹⁴ХІаьта Къайафа вар жугтий дина кулгашхошка, халкъа духьа цхьа саг валар гІюйле я яьхар.

* ^{18:5} Оригиналa тІа: «Со Вар Со ва». Каст-кастта Деза Йоозонаш тІа Шийх лаьца дувчача хана Дала уж дешаш оалаш хиннад. Иштта жоп даларца Іийсас шеко йоацаш дІахойташ хиннад, Даьла Из Ше волга.

Кефас Ийса дІакхоссар

¹⁵ Ийсайна тІехья этта водаш вар ШимІон-Кефа а, кхы цхья мурд а. Из мурд дина керттерча даьна вовзаш вар, цудухья из Ийсайца цхьана дина керттерча даь коа чувваьлар. ¹⁶ ХІаьта Кефа ковнал арахья коанаІарашта юххе латташ вар. ТІаккха цу дина керттерча даьна вовзача вокха мурдо ара а ваьнна, чулатташ йолча хаьхо-йоІага аьнна, Кефа коа хьачуваьккхар.

¹⁷ ТІаккха цу чулатташ йолча хаьхо-йоІо Кефага аьлар: «Хьо а веций укх Сага мурдех?»

Кефас аьлар: «Вац».

Дина керттерча дас Ийсайга барт-хоаттам бар

¹⁸ Цига шийла хиларах, кІора боагабеш, бІохлуш латташ лай а, хаьхой а бар. Царца вІохлуш латташ Кефа а вар.

¹⁹ Дина керттерча дас Цун мурдех а, Цо беча хьехамах а лаьца хаьттар Ийсайга.

²⁰ Ийсас жоп делар цунна: «Аз хьул ца деш деррига дІадийцар дуненга. Каст-кастта гуллама цІеношка е Даьла ЦІагІа, вай масса а жугтий нах гуллуча, хьехамаш дора Аз. Аз кьайлагІа хІама а дийцадац. ²¹ Іа Сога сендухья хетт из? Хезачарга хатта, Аз шоашка фу дийцад. Царна хов, Аз фу аьннад».

²² Ийсас из аьлча, юххе латгача хаьхочо Ийсай юхь тІа хІама теа аьлар Цунга: «Иштта лу Іа жоп дина керттерча даьна?»

²³ Ийсас жоп делар цунна: «Аз цхья хІама дика аьннадеце хьаала, из иштта дац аьнна. Аз дика аьннадале, Сона хІана етт Іа?»

²⁴ ТІаккха Ийса вийхка а волаш, дина керттера да волча Кьайафа тІахьожавир Хьанана.

Кефас юха а Иийса дІакхоссар

²⁵ ХІаьта ШимІон-Кефа хІанз а вІохлуш латташ вар. ТІаккха аьлар цунга: «Хьо-м вац-те Цун мурдех?» – «Вац», – аьнна, дІахоададир Кефас.

²⁶ Кефас лерг даьккхачун гаргара волча, дина керттерча даь лай волча цхьанне аьлар: «Хьо вацар Цунца цхьана беша сона вайнар?»

²⁷ ХІаьта Кефас дери динзар. ХІаьта цу сахьте боргІал кхайкар.

Иийса Пилата тІавоалаву

²⁸ Иштта Къайафа волчар римхой мехка хьаки-ма гІапа гІишлон чувигар Иийса. Из сецца дар. Жугтий дина кулгалхой шоаш цІагІа чу бовланзар, Далла хьалха сийдоацача ца бала, шоай Песахья пхьер даара.

²⁹ ГІапа гІишлон чура ара а ваьнна Пилата* жугтий дина кулгалхошка хаьттар: «Укх Сага духьала малагІа бехк бу оаш?»

³⁰ Цар жоп луш аьлар: «Цо зулам даьдецаре хьа кара дІавенна хургвацар оаха Из».

³¹ ТІаккха Пилата аьлар царга: «Оаша Из дІа а ийце, шоашка Іаьдало яххача бесса кхелье Цунна».

Жугтий дина кулгалхоша аьлар: «Тхона цхьаккха а саг вувш йола кхел е бокьо лац».

³² Из хилар Иийсас Ший валар мишта хургда дІахойташ аьнна дола дешаш кхоачашхилийтара. ³³ ТІаккха Пилата юха а гІапа гІишлон чу а ваха, Иийса шийна тІа а вийха, хаьттар Цунга: «Хьо ва жугтий къаман Паччахь?»

³⁴ Иийсас жоп делар: «Хьайгара ях-хьогІ Іа из, е кхычар аьннад-хьогІ хьога Сох лаьца?»

* 18:28 26-ча шера денз 36-ча шерага кхаччалца йолча юкьа Рима ЕхІуда-мехкара наместник хиннав Понтий Пилат.

³⁵ Пилата жоп луш аьлар: «Жугте ва хІаьта со? Хьа халкьо а, дина кергтерча даьша а хьавеннав Хьо са кара. Іа фу даьд?»

³⁶ Иийсас жоп делар: «Са паччахьалкхе укх дунен тІара яц. Нагахьа Са паччахьалкхе укх дунен тІара яларе, Са Іуй, Со жугтий дина кулгалхошта кара ца вахийтара латаргбар. ХІаьта Са паччахьалкхе укхазара яц».

³⁷ ТІаккха Пилата аьлар Иийсайга: «ХІаьта Хьо ва-кх Паччахь?»

Иийсас жоп делар: «Іа ях-кх Со Паччахь ва. Со укх дунен чу венав бакьдолчунна тешалдара. МоллагІчо а ше бакьдолчунгара волчо ладувгі Са озага».

³⁸ Цунна духьала Пилата хаьгтар: «Бакьдар фуд?»

Иийса ве кхел ю

Из а аьнна, Пилат жугтий дина кулгалхошта тІавахар. Цо аьлар: «Цун бехк болаш цхьаккха хІама гац сона. ³⁹ Песахьа дийнахьа геттара а деш цхьа Іадат ма дий шун: лаьца цаІ сога мукъавоаккхийташ. Иштта, аз ер жугтий къаман Паччахь дІахецар ловш дий шо?»

⁴⁰ Цар махьарч хьекхар: «Ер ма хеца, Бар-Абба хьахеца», — аьнна. ХІаьта Бар-Абба зуламхо вар.

19 ¹ТІаккха Пилата амар дир, Иийса дІа а виге, Цунна шодамаш етта аьнна. ²Темахоша кокаш оалача кІотарга ткьовронех керта тІа тулла гом а баь, из тиллар Цунна керта тІа. ХІаьта Иийсайна ала бос бола* аба а тІайийхар. ³Цул тІехьагІа хьа тІа ухар Цунна, яхаш: «Даькъала хилва жугтий къаман Паччахь!» ТІаккха цар Цунна юхь тІа еттар.

* 19:2 Из паччахьа дувхара босс ба.

⁴ Юха а араваьнна Пилата аьлар царга: «Ер ва шоана Из, хІанз аз хьааравоаккх Из шо долча, шоана ховргдолаш, сона цхьаккха Цунна бехк бе хІама ца корадаьлга».

⁵ ТІаккха керта тІа кокайх баь керта тІа тулла гом а болаш, тІа ала бос бола дувхар дувхаш вола Іийса гІапа гІишлон чура араваьлар. Пилата нахага аьлар: «Ер ва из Саг».

⁶ Іийса шоашта вайча, дина керттерча даьша а, хаьхоша а махьарч хьекхар: «ЖІаргах хьалтоха Из! ЖІаргах хьалтоха Из!» – яхаш.

ТІаккха Пилата аьлар царга: «Хьалаьце, оашош дІатоха Из, хІана аьлча, сона Цунгара дайна цхьаккха бехк бола хІама дац».

⁷ ХІаьта жугтий дина кулгалхоша аьлар Пилатага: «Тха Товрат-хьехамаш да, цу хьехамий бокьонах Из вала веза, Цо Ше Даьла ВоІ ва яхандаь».

⁸ Пилат уж дешаш хезача, кхы а чІоагІагІа кхеравелар. ⁹ Цо юха а гІапа гІишлон чу а ваьнна, Іийсайга хаьтгар: «Хьо мичара ва?» – аьнна. ХІаьта Іийсас цунна жоп даланзар. ¹⁰ ТІаккха Пилата аьлар Іийсайга: «Сога а яхац Іа? ХІаьта Хьона хаций са кара долга Хьо дІахеца а, Хьо жІаргах дІатохийта а?»

¹¹ Іийсас жоп делар цунна: «Сона тІехьа цхьаккха тайпара доал хургдацар хьа, хьона лакхара деннадецаре. ХІаьта Со хьога дІавенначунна тІа кхы совгІа кьа да».

¹² Цу хана денз Пилат Из дІахецара дола бахьан лохаш вар, бакьда жугташа цІогІарч хьекхар: «Нагахьа Іа Из дІахеце, хьо Рим-мехка паччахьа доттагІа вац. МоллагІа а шийх паччахь веш вар, из Рим-мехка паччахьа духьаленаш еш ва».

¹³ Уж дешаш хезача, Пилата Іийса араваьккхар, Литостротон* оалача, жугтий меттала Габбата цІи йолча

* 19:13 Литостротон из кьартІох яь кхоале яхалга да.

моттиге кхелъе Йохайр. ¹⁴ Из деррига пІаьраска* дийна-хъа дар, Песахъа деза ди хила дезача кІира. Делкъа ха яр цу хана. ТІаккха: «Ер ва шоана шун Паччахь!» – аьлар Пилата жугташка.

¹⁵ ТІаккха цар махьарч деттар: «ДІаваккха Из! ДІаваккха! ЖІаргах хьалтоха Из!» – яхаш.

Пилата аьлар царга: «Ва шун Паччахь жІаргах дІатоха веза аз?»

Дина керттерча даьша жоп делар: «Вац тха кхы паччахь, Рим-мехка паччахь воацар».

Іийса жІаргах хьалтохар

¹⁶ ТІаккха Пилата царга дІавелар Іийса, Из жІаргах дІатохийтара. ХІаьта цар Іийса хъа а лаьца дІавигар. ¹⁷ Ше бахъа беца жІарга бІоагІа ги а белла, «Туте моттиг» оалача моттиге дІаволавелар Іийса (жугтий меттала из моттиг «Гулгалта» оалаш я).

¹⁸ Цига Іийса жІаргах дІатехар цар. Іийсайца кхы а ши саг вар жІаргах дІатеха, Іийса юкъе а волаш, Цунна дехъа а сехъа а оагІорахъа. ¹⁹ Пилата дахчан улга тІа йоазув а яздайта, из жІарга бІоагІа тІа дІатохийтар. Цу тІа яздаьдар: «НацІратера Іийса, жугтий къаман Паччахь». ²⁰ Из яздаьр дукхагІболча жугташа дийшар, хІана аьлча, Іийса жІаргах дІатеха йола из моттиг шахъара гаьна йоаццаш яр. Из яздаьр кхаь меттала дар: жугтий, римхой, грекий меттала. ²¹ Дина керттерча даьша аьлар Пилатага: «Иштта ма язде „Жугтий къаман Паччахь“, – аьнна. Амма язде иштта: „Цо йоах, Со жугтий къаман Паччахь ва“».

²² Пилата аьлар: «Аз яздаьр яздаь даьннад».

²³ Іийса жІаргах дІатеха баьлча, тІемахоша Цунна тІаювха хІамаш хъа а ийца, уж диь даькъа йийкъар, хІара

* 19:14 Грекий меттала «параскеуэ» – из дош пІаьраска яхилга да.

Темахочунна цхьацца дакъа луш. Ийсайна тІайийха коч а яр цига. Из коч тийга а йоацаш, лакхера Јокхаччалца бІарчача кІадах яь яр.

²⁴ТІаккха ТІемахоша шоайла аьлар: «Ер коч йоаттІаер-гьяц вай. Укханна кхадж а тесса, из хьанна кхоач хьожаргда вай».

Деррига а иштта хила а хилар, Деза Йоазонаш тІа яздаьр кхоачаш а хулаш:

«Цар вІаший йийкъар Са тІаювха хІамаш,
кхадж а тессар цар, Са коч хьанна кхоач хьожаш».

ТІемахоша из иштта да а дир.

²⁵Ийса дІатехача жІарга юххе латташ бар Ийсай нана а, наьна йиша а, Къелофай сесаг Марем а, МигІдалера Марем а. ²⁶ТІаккха Ийсас, Ший нана а, цунна юххе латта Шийна къаьстта дукха везаш вола Ший мурд а бІаргабайна, наьнага аьлар: «Нана, ер хургва хьа воІ». ²⁷Цул тІехьагІа мурдага а аьлар Цо: «Ер хьа нана я». Цу сахьте денз шийца ше волча дІайигар цу мурдо из.

Ийсай валар

²⁸Цул тІехьагІа, деррига кхоачашхинна даьнналга ховш, Деза Йоазонаш тІа яздаьр кхоачашхилийтара, Ийсас аьлар: «Хьога ва Со».

²⁹Юххе латташ кхабилг яр, чухь йизза комсий чхьагІаркъанз а долаш. КІаьда хІама иссопа кІотарга ткъовронах а йийхка, из чхьагІаркъанзал* чу а Іетта, Ийсай бата бихье йихьар. ³⁰Из чхьагІаркъанз а менна, Ийсас аьлар: «Кхоачашхилар!» ТІаккха корта Јо а элла, Ший са дІаделар Цо.

³¹Из деррига пІаьраска дийнахьа хиларах, хІаьта тІадоагІаш шоатта ди а хиларах дегІамаш жІарга тІа

* 19:29 Гуш да, укхаза дувцар римхой бІухоша хьогала мийнна мистденна комсий чхьагІар долга.

дита лацар жугтий дина кулгалхошта. Из шоатта ди доккха цей дар. Цудухья цар Пилатага дийхар жIаргах дIатехарий настараш кагье, жIаргаш тIера цар дегIамаш дIадахийтара аьнна*. ³² Иштта тIемахоша, хья а баьхка, Иийсайна уллув цхьацца оагIорахьара дIатехачар настараш кагйир. ³³ TIаккха Иийсайна тIабахача, Из дIакхелхалга а дайна, Цунна настараш кагйинзар цар. ³⁴ XIаьта тIемахойх цхьанне шийгара гебагIа** Iеттар Иийсай дегIа оагIонна, пIендарашта юккье гIолла. Цу сахьте цIий а, хий а Юдахар.

³⁵ Из хиннар дайначо тешал даьд шо а тешийтара. XIаьта цун тешал бакъ а да, цунна ше бакъдар яхилга а хов. ³⁶ Из хинна дIаэттар, Деза ЙIоазонаш тIа яздыр кхоачашхилийтара: «Цунна цхьаккха тIехк кагьяь хургьяц»***, – аьнна. ³⁷ Деза ЙIоазонаш тIа кхыча моттиге а аьннад: «Шоаш дегIах гебагIа чакхбаьхачунга хьожаргба ба уж»****.

Иийсай дIаволлар

³⁸ Цул тIехьягIа Ариматай цIи йолча шахьарера а волаш, жугтий дина кулгалхойх ше кхераш хиларах, Иийсай къайлагIа мурд волаш волча Юсуфа Пилатага дийхар, Иийсай дегI жIарга тIара хьадаккха шийна бокьо ялар. Пилата из де бокьо елар Юсуфа. TIаккха цо, ваха Из дегI жIарга тIара хьадаьккхар. ³⁹ Xьалха бийсан Иийса волча а ухаш, Цунца къамаьл даь вола Никодемос вера

* 19:31 Xьальэлла улар бийса яккха алиьта бокьо лац Товрата, цул совгIа, дезача шоаттан хьалхара ди а хиннад из. XIаьта жIаргах хьалтехар венна ца волаш массехк ди доаккхаш а хулар, цхьабакъда, цун гош кагдича у дукха ха ялалехьа садоалар цун, са а дикье.

** 19:34 ГебагIа – копье.

*** 19:36 Xьажа Забур 33:21; Арадаккхар 12:46.

**** 19:37 Xьажа Закри-ЯхIу 12:10.

Юсуфаца цига. Никодемоса шийца ткъаь итта кийла гаргга смирна а алоэ а хоза хъадж йоагIа деза хъакхараш, цхъана вIашагI а теа, хъаденадар. ⁴⁰ Цар Иийсай дегI хъа а ийца, Из хоза хъадж йоагIа хIамаш хъекха долча кIада юкъе деллар, жугтий Iадатах саг дIаволлаш ма хиллара. ⁴¹ Иийса жIаргах дIатеха хиннача юхе беш яр. Цу беша яьккха кхы а цхъаккха саг чувилланза цIена къубба яр. ⁴² Из деррига а жугташа шоатта ден кийчо еча пIаьраска дийнахъа доландаь а, из къубба гаьна йоацандаь а, Иийса цу чу виллар.

Иийса венначар дийнвалар

20 ¹ ХIаьта кIирандийнахъа*, сецца, са а тассале, МигIдал-юртара Марем къубба йолча ера. Цига къубба духъала билла кхера дIакорчабаь байра Марема. ² TIаккха Марем, едда, ШимIон-Кефана а, Иийсайна къаьстта везаш хиннача кхыча мурдана а тIаера. Цо аьлар царга: «Веза Аьла къуббана чура дIавихъав, хIаьта Из мичахъа Iовиллав тхона хац».

³ TIаккха Кефа а вож мурд а ара ваьнна къубба йолча вахар. ⁴ Уж шиь цхъана ведар, амма вож мурд сихагIа ведда, Кефал хьалха а ваьнна, къубба йолча хьалхагIа кхъачар. ⁵ TIаккха Iовирза мурда Iодадаш кIада оасаш дайра, хIаьта из чухънахъа чу валанзар. ⁶ Цул тIехъагIа ШимIон-Кефа а хъакхаьчар цу мурда тIеххъа. Къуббана чуваьлча Кефана а дайра Iоухкаш дола кIада оасаш. ⁷ Иийсай кертах хьоарчадаь хинна йовлакх, цу оасашца доацаш, хьоарчадаь хиннача бесса, къаьстта кхыча моттиге уллаш дар. ⁸ Цу хана хьалха ваьнна хъакхаьча вож мурд а къуббана чу ваьлар. Из деррига бIарга а дайна, тийшар. ⁹ ХIана аьлча уж хIанз а Деза Йоазонаш тIа яздаь долча Иийса венначура дийнвала везаш хиларах кхеташ бацар. ¹⁰ Иштта мурдаш юхабийрзар.

* 20:1 Оригиналa тIа – «кIиран хьалхарча дийнахъа».

Ийсас Ше МигИдалера Марема гойтар

¹¹ ХІаьта Марем къуббана уллув елхаш латтар. Елхаш йола из Ю а йийрза дІачу хъежар къубба чу. ¹² Цу хана Маремана, тІаювхаш кІай хІамаш а йолаш, Юхайна даГІаш ши малейк дайра: царех цаІ керте, вож когашкахъ дар, Ийса Ювилла хиннача моттиге.

¹³ ТІаккха цар Маремага аьлар: «Кхалсаг, хьо хІана елх?»

Марема жоп делар: «ДІавихъав са Веза Аьла, мичав хац сона».

¹⁴ Из аьнна, Марем юха хъежача, латташ вола Ийса вайра цунна. ХІаьта Марема ханзар, Из Ийса вий.

¹⁵ Ийсас аьлар цунга: «Кхалсаг, хьо хІана елх? Іа лохар малав?»

ХІаьта Марема, Из беш лелаер ва мотташ, аьлар Цунга: «Аьла, Из Іа ДІавихъавале, алал сога, Іа Из мичахъа Ювиллав, аз Из хъаэцаргвар».

¹⁶ Ийсас аьлар цунга: «Марем!»

ТІаккха Марема, юха а йирза, жугтий меттала аьлар цунга: «Раббуни» (из «Устаз» яхилга да).

¹⁷ ТІаккха Ийсас аьлар Маремага: «Сох хьокха ма лелахъ, хІана аьлча, Со хІанз а Сай Да волча хьалкхаьчавац. Са вежарашта тІа а гІой, Іа царга ала: „Са Даьна а, шун Даьна а хьалтІавода Со, Са Далла а, шун Далла а хьалтІавода Со“».

¹⁸ ТІаккха МигИдалера Марема, яха мурдашка аьлар: «Сона Веза Аьла вайра!» Цо шийга аьннар а дІадийцар.

Ийса мурдашта бІаргагор

¹⁹ Цу кІирандийнахъа, сайрийна, шоаш жугтий дина кулгалхойх кхерандаь ниІ дІакъейла мурдаш Іеш болаш, чу а ваьнна юккье дІа а этта Ийсас аьлар: «Машар хилба шоана!»

²⁰ Из а аьнна, Ший кулгаш а оагIув а гойтар Цо. Веза Аьла вайча, хозахийтар мурдашта. ²¹ Tаккха юха а аьлар Иийсас царга: «Машар хилба шоана! Со Дас вайта хилара тарра, Аз шо а дохийт!»

²² Из аьнна, Ии а теа, Иийсас аьлар: «ДIаэца Даьла Са. ²³ Оаш ший кьиношта гештдаьр — гештдаь ва. Оаш ший кьиношта гешт ца даьр — гештдаь вац».

Иийса а, Томас а

²⁴ ХIаьта укх шийттанех цаI, шийх Шолаваьр оалаш вола Томас, Иийса венача хана мурдашца вацар. ²⁵ Цу-духья цу мурдаша Томасага аьлар: «Тхона Веза Аьла вайра».

ХIаьта Томаса аьлар царга: «Нагахья сайна Цун кулгаш тIа хьастамех йиса човнаш а ца гой, хьастама лар йолча са пIелг а ца булле, сай кулг Цун оагIонна хиннача човна чу а ца дохийте, фуннагIа хилча а тешаргвац со».

²⁶ Цул тIехьагIа кIира даьлча, мурдаш юха а гулбенна багIар цIагIа. Томас а вар царца. НиI дIакъайла а йолаш, Иийсас цIагIа чу а вена, юккье дIа а этта, аьлар царга: «Машар хилба шоана!»

²⁷ Tаккха Томасага Иийсас аьлар: «Хьай пIелг хьа а кховдабий хьажа Са кулгашка, хIаьта хьай кулг хьакховдадий Са оагIон чу дилла. Ма хила ца тешаш, амма тешаш хила».

²⁸ Томаса жоп луш аьлар Иийсайга: «Са Веза Аьла, са Даьла!»

²⁹ Иийсас аьлар цунга: «Хьо теш, хьайна Со бIаргавай-надаь. Даькъала бу-кх Со бIаргавайна воацпашехь а Сох тешараш».

Укх кинижка маIан

³⁰ Кхы а дукха тамашийна белгалонаш гойтар Иийсас Ший мурдашта, укх йоазон тIа язъяь а йоацаш. ³¹ ХIаьта

ераш яздаьд Ийса Масихъ, Даьла ВоI хиларах шо тешийтара* а, тIаккха, Цунах тийша, Цун цIерагIа шоана бакъдола вахар хилийтара а.

Ийсас Ше ворхI мурда гойтар

21 ¹Цул тIехьагIа Тверия-Iама йисте Ийсас юха а Ший мурдашта гойтар Ше. Иштта гойтар Ийсас Ше цига. ²Цу хана ШимIон-Кефа а, Томас а, шийх Шолаваьр оалаш вола, Галил-мехкара Къана-юртара Нетаниел а, Зевадийй къонгаш а, Ийсай мурдех вола кхы шиъ а – уж цхъана бар.

³ШимIон-Кефас аьлар царга: «Со чкъаьрий лувца вода».

Вокхар аьлар цунга: «Тхо а доагIа хьоца». Ара а байнна хинкема чу хайшар уж, амма цу бус цар хIама лацанзар.

⁴ХIаьта Iуйре тIайоагIача хана Ийса берда йисте дIаэттар, амма мурдашта ханзар Из Ийса вий.

⁵Ийсас аьлар царга: «ДоттагIий, чкъаьрий дий шуга?»

Цар жоп делар: «Дац», – аьнна.

⁶ТIаккха Ийсас аьлар царга: «Шоай чкъаьрий лувца боанг хинкемана аьтта оагIорахъа чутасса, тIаккха корадергда шоана чкъаьрий».

Цар боанг чутессар, тIаккха чкъаьрий сов дукха лаьца хиларах из боанг хьалъяккха магацар царна. ⁷ТIаккха Ийсайна къаьстта дукха везача мурдо Кефайга аьлар: «Ер Веза Аьла ва».

Из Веза Аьла волга хезача, ШимIон-Кефас ший тIера барзкъа хъа тIа кхеллар (чурча барзкъаца вар из), из дIа а дийхка хи чу кхоссавелар. ⁸ТIаккха вож мурдаш, хинкемана тIехъ, шоашта тIехъа чкъаьрий чудола боанг а текхаеш, Iама йисте кхаьчар, уж болчар Iама йисте кхача ши бIаь дол хиллала мара юкъ йоацандаь. ⁹Мурдашта, хинкемана тIера шоаш Iубессача, боагаш кIора ала а

* 20:31 Е иштта: «тешашхилийтара».

болаш, цу тIа чкъаьрий а олгаш а дайра. ¹⁰ Ийсас аьлар царга: «Оашош хIанз лаьцача чкъаьрех цхьадараш хьада укхаза».

¹¹ ШимIон-Кефас, хинкема чу а ваьнна, шийна чу йизза доккхий чкъаьрий дола боанг Iама чура лаьтта хьаозайир. Беррига чкъаьра бIаь шовзткъа кхойтта бар. Уж ишттал дукха доллашехь а, чкъаьрий лоаца боанг яттIанзар. ¹² Ийсас аьлар царга: «Хьадувла, марта* даа шоашта».

ХIаьта мурдех цхьаккха а вихьанзар Цунга хатта: «Хьо малав?» ХIана аьлча мурдашта ховр, Из Веза Аьла волга. ¹³ Ийсас тIа а ваха, олгаш хьа а ийца, мурдашта дIаделар, тIаккха чкъаьра а дIабелар. ¹⁴ Из дар венначура дийнвенначул тIехьагIа Ийсас Ший мурдашта Ше кхозлагIа гойтар.

Ийса а Кефа а

¹⁵ Уж марта дIа баьлча, ШимIон-Кефага Ийсас аьлар: «Яхьяй воI ШимIон! Царел дукхагIа кIоаргга везий-хьогI хьона Со?»

Кефас аьлар: «ХIаа, Веза Аьла, Хьона хов, сона Хье везалга».

ТIаккха Ийсас аьлар Кефага: «Са Iаьхарий доажаде Iа».

¹⁶ ТIаккха юха шозлагIа а аьлар Ийсас Кефага: «Яхьяй воI ШимIон, кIоаргга везий-те хьона Со?»

Кефас жоп делар: «ХIаа, Веза Аьла, Хьона хов, сона Хье везалга».

Ийсас аьлар цунга: «Са устагIий Iу хила хьо».

¹⁷ КхозлагIа а аьлар Ийсас: «Яхьяй воI ШимIон, везий-те хьона Со?»

Кефайна халахийтар, Ийсас шийга кхозлагIа а хаьттача: «Везий-те хьона Со?» – аьнна. ТIаккха Кефас аьлар

* 21:12 Марта – завтрак.

Цунга: «Веза Аьла, Хьона деррига хов. Хьона хов, сона Хье везалга».

Иийсас аьлар Кефага: «Са устагИий доажаде Ia. ¹⁸ Бок-кьала ях Аз хьога, хьо кьона волча хана, Iайха хьайна юкъ йийхке хьайна ловчча моттиге водарий хьо. ХIаьта хьо кьавелча, хьай кулгаш дIа а кховдадаь, кхычунга хьай юкъ ехкийтаргья Ia, хьайна ца ловча а вугаргва хьо».

¹⁹ Иштта аьлар Иийсас Кефага, цо малагIча Ioажалца Даьла везвергва дIахойташ. TIаккха из аьнна, Иийсас кхы а TIатехар: «Сона TИехьаотта хьо».

Иийса а, Цунна кьаьстта везаш вола мурд а

²⁰ Кефа юхажьежача, цунна вайра шийна TИехьавоагIа, Иийсайна кьаьстта везаш вола мурд. (Песахья пхьер дуача хана, Иийсай наьккха TIа теIа Иийна вола а, Цунга: «Веза Аьла, малав Хьона тийшаболх бергбар?» – аьнна вола а мурд вар из.) ²¹ Иштта из мурд бIаргавайна, Кефас аьлар Иийсайга: «Веза Аьла, хIаьта укханах фу хургда?»

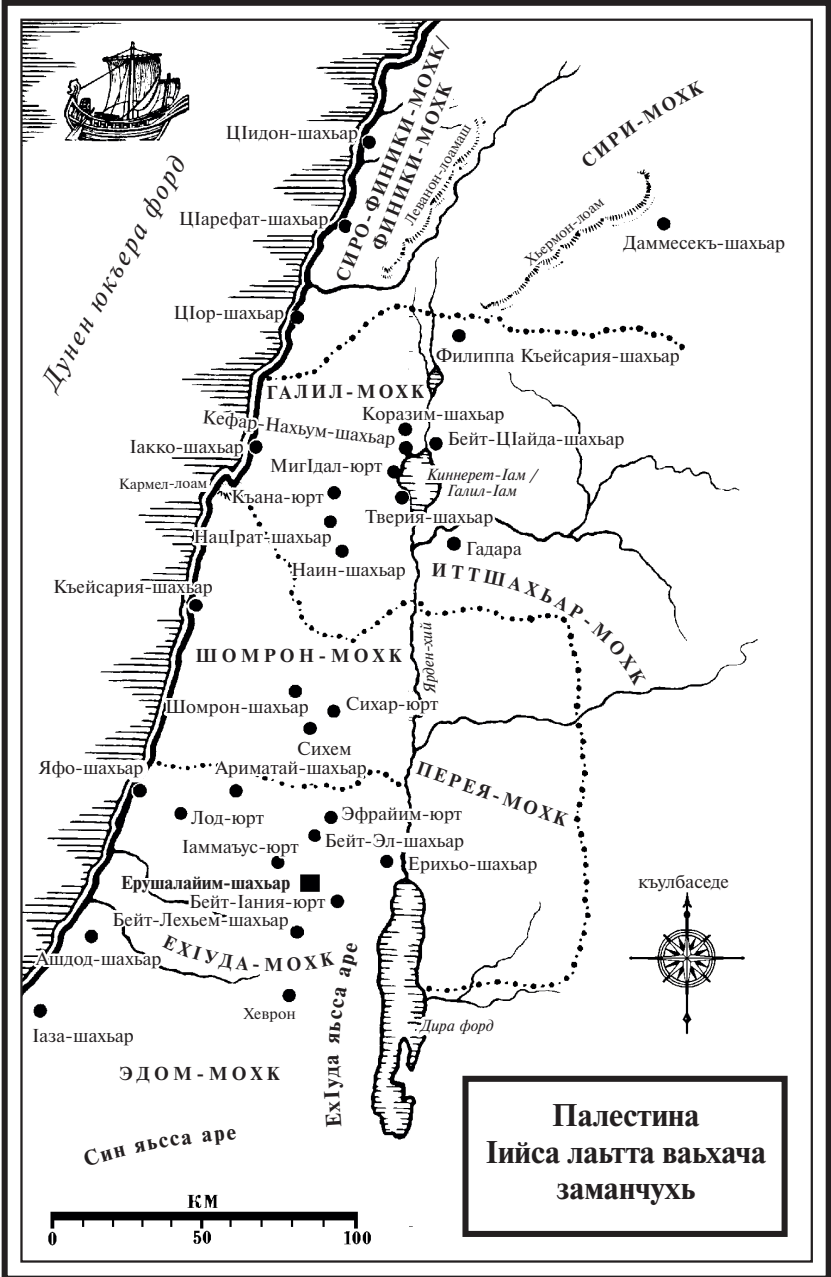
²² Иийсас аьлар Кефага: «Сона, Се юхавалцца, из дуненахь висар ловш хилча, хьа фу бала ба цунца? Хьо Сона TИехьаотта».

²³ Иштта даьржар дина вежарашта юкъе из «мурд лерг-вац» аьнна дешаш. TIаккха Иийсас из лергвац аланзар. Иийсас аьлар: «Сона, Со юхавалцца, из дунен TIа висар ловш хилча, хьа фу бала ба цунца?»

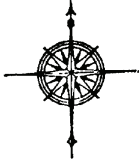
²⁴ Из мурд ва цунна тешалдаьр а, цунах яздаьр а, хIаьта тхона хов цун тешал бакьдолга.

²⁵ Кхы дукха а дар Иийсас даь гIулакхаш. Нагахь санна цу дерригнех язздича, хетаргахьа, укх дерригача дунен чу а хошаргдацар яздаь кинижкаш.

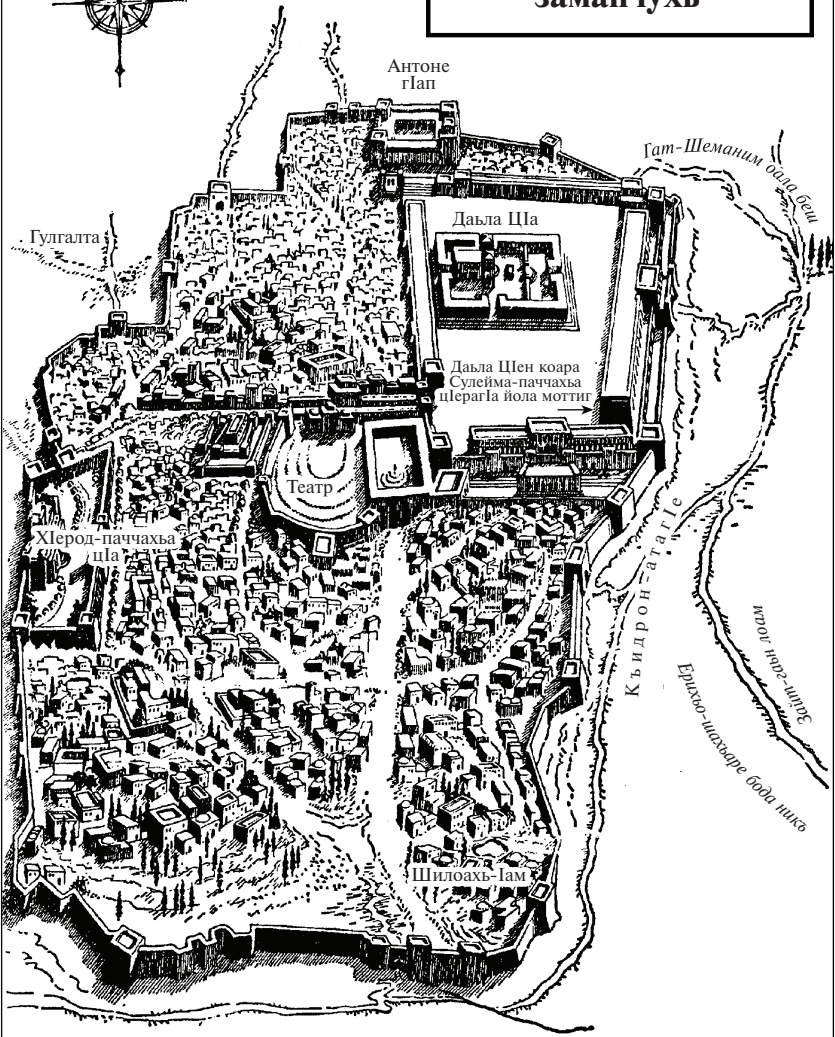
КАРТАШ

кьулбаседе

Ерушалаим Ийса лаьгта ваьхача заманчухь

Бен-Хином-атагIе

